

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
Egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.

Laptulajdonos: Magyar Nép R. T.
Főszerkesztő: Gyallay Domokos.
Felelős szerkesztő és ügyv. igazgató:
dr. Szász Ferenc.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ,
Strada Baron L. Pop 5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

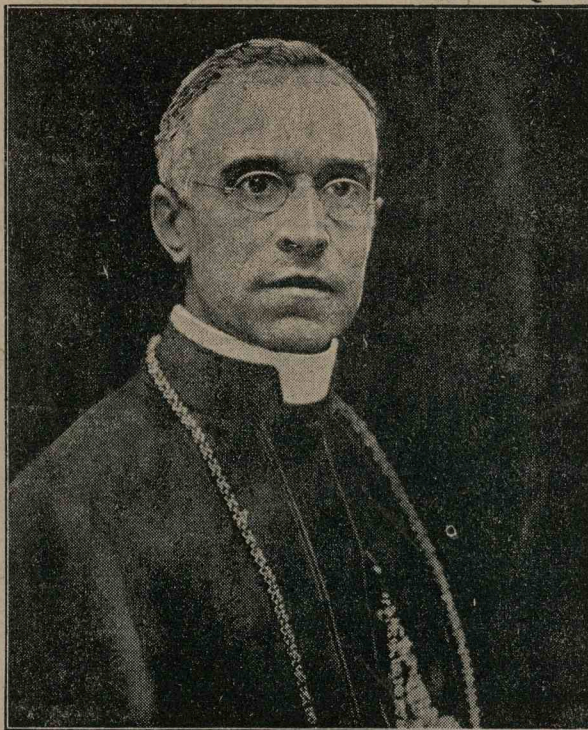
A katolikus egyház új pápája.

Az új pápát megválasztották, s e pillanatban Pacelli Jenő, a volt pápa államtitkára XII. Pius néven uralkodik a katolikus egyház élén.

A pápaság ujkori történelmében alig volt még eset, hogy a pápa választását világszerte ilyen általános érdeklődés kísérje és ilyen általános meglepedés kövesse. Ennek nemcsak az az érdeknélküli, magasabb rendű magatartás a magyarázata, mely az ármánykodó világpolitika felett az igazi emberi megbékélést és béke együttélést hirdeti a pápai székből, hanem az új pápa kivételes egyénisége is.

XII. Pius a legkiválóbb emberi tulajdonságokkal van felruházva. Egész életét a pápai diplomácia szolgálatában töltötte. Nagyon sok országot bejárta. Évekig volt a pápai udvar követe. Németországban, nyolc éven át látta el a pápai államtitkári állás teendőit, mint a pápa különleges megbízottja, országokat látogatott meg, viszonylatokat mérlegelt, emberekkel érintkezett, széles látókörrrel helyzeteket tudott áttekinteni, az egész világból a pápai udvarba befutó jelentésekből alkotott magának helyes és tiszta képet a világ állapotáról.

Ezeket a kiválóságokat mindenki tudta róla, de legfőképpen tudták a biborostársai, s ennek azzal adták bizonyosságát, hogy páratlanul rövid idő, egyetlen nap leforgása alatt ráadták a kétharmad szavazattöbbséget.

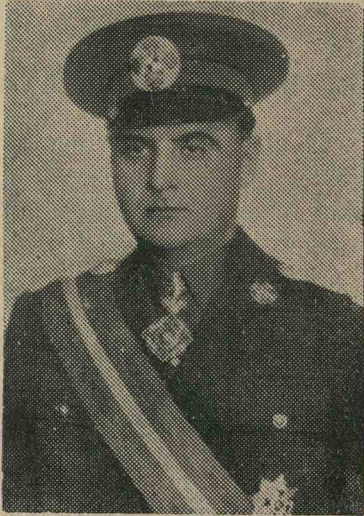

XII. Pius pápa.

Az új pápa ma 63 éves. Születése napján választották pápává. Apja a pápai bíróság elnöke volt. Azt lehet tehát mondani, hogy előkelő olasz polgári család sarjadéka. Rendkívül szeretetreméltó emberi vonásai különösen a tavalyi nagy világkongresszuson (a katolikusok eucharisztikus világkongresszusa) nyilatkoztak meg Budapesten, ahol a pápát ő képviselte. Pápát megillető tisztelettel fogadták, ő pedig pápához illő méltósággal, de egyben szeretettel és lenyűgöző kedvességgel láncolta magához érzelmileg az egész ország népét. A más vallású hívek is a legnagyobb tisztelet és elismerés hangján emlékeznek róla. A kivételes öröm, mellyel megbízottja napjain a szomszédország fővárosában megnyilatkozott, azt igazolta, hogy megszerette azt a népet, mely hitéhez való hűségének mély hódolatával, s az ő egyénisége iránti közvetlen lelkesedéssel vette körül ottartózkodása idején.

Az új pápa jelszava: *munka, igazság, béke*. A legragyogóbb három emberi erény, s a legszebb és legnemesebb tartalma egy ember életének, aki ötszázmilliót számláló hívősereg felett akar uralkodni. Egész eddigi élete a munka területe volt, hivatásánál fogva is mindig az igazságot kereste, s az igazsággal a béke nagy gondolatát szolgálta. Családi neve is a békét jelenti, mert Pacelli az olasz

pace szóból alakult ki, ami magyarul *béke* jelent. Egy dolog minden körülmények között bizonyos, és ez az, hogy amiként nagyelődje egész életét a világ békéjének szentelte, az új pápa miatt sem fog a világ a háboru véres viharába belerohanni, sőt lehetséges, hogy ő fogja a világot a legválságosabb pillanatokban megmenteni a világegés szörnyű kárhozátától. (dr.)

Érdemes munkát végez a közmunkaügyi minisztérium

A közmunka és közlekedésügyi minisztérium élén Mihail Ghelmegeanu miniszter áll. Vezetése alatt a minisztériumban értékes alkotó munka folyik. Képünkön Ghelmegeanu minisztert mutatjuk be.

Ghelmegeanu
közmunkaügyi miniszter.

Szamosfalvi műkedvelők sikere.

A kolozsvári műkedvelő versenyen a szamosfalvi Református Dalkar első díjat nyert. Gárdonyinak a Bor című népszínművét adták elő. A kitűnő szereplők névsorát az alábbiakban közöljük. Lénárt Dénes, Gévált Ferencné, Lénárt Márton, Lénárt Erzsébet, Fábrián Ferenc, Papp Annus, Görög Zsuzsa, Papp

István, Görög Mihály, Görög István, Görög József, Lénárt János, Lőrincz János, Dobos Béla, Vincze Kata, Molnár Ferenc, Vincze Mihály, Molnár Zsuzsa, Papp János. A beosztás és rendezés nehéz munkáját Szilágyi László lelkész, Lénárt János kántor és Nagy Kálmán végezték.

Kisebbségi jogok elvi alapjai.

A kisebbségi jogok biztosítása ma is foglalkoztatja a világ közvéleményét. Legutóbb a népszövetségi egyesületek nemzetközi uniója tanácskozott Genfben, ahol a romániai magyar népkisebbséget báró Jósika János képviselte. A tanácskozásokkal kapcsolatosan különféle hiradások kerültek a sajtóba. Midőn Jósika Genfből hazaérkezett, a tanácskozásokról nyilatkozatot adott az egyik lap munkatársának. Nyilatkozatában elmondotta, hogy a népszövetségi egyesületek nemzetközi uniójának genfi tanácsülésén többek között foglalkoztak a kisebbségek együttes jogainak a megadásával, illetve biztosításával is. A kérdést különben még 1938. nyarán maga Jósika János vetette fel.

A genfi ülésen a kérdéshez hozzászólt Pilat román kiküldött is, kifejezésre juttatva, hogy a kisebbségi jogokat Romániában már biztosították. Állításának az igazolására felolvasta a Nemzeti Újjászületés Frontja megalakulása alkalmából a különböző kisebbségekkel kötött megállapodásokat, ismertette a kisebbségi minisztérium létesítésének végrehajtási utasítását és az ezzel kapcsolatos minisztertanácsi jegyzőkönyvet. Sőt, Pilat kiküldött az ülésen felszólította Jósika bárót, hogy az állításait a tanácsülésen igazolja.

Jósika az eddig megtörtént tényeket azzal a megjegyzéssel igazolta, hogy az elvileg lefektetett megállapodások egy része még megvalósításra vár s remélhető, hogy Románia kiküldötteinek szép számban foglalt szellem a jövőben érvényesülni fog a kisebbségek javára.

Mindenesetre figyelemreméltó körülmény, hogy a népszövetségi egyesületek nemzetközi uniójának a tanácsülésén más szóba került a magyarság megállapodása a kormánnyal s a román kiküldött ismertette mindazokat a kedvezményeket, amelyeket a kisebbségi törvények biztosítanak az itt élő kisebbségek számára. Igaza volt Jósika János bárónak abban, amidőn elismerte a kisebbségi törvény és a minisztertanács határozatait, sőt kijelentette azt is, hogy bizonyos ígéretek megvalósítást nyertek, de igaza van abban is, hogy a kisebbségi törvényben és a minisztertanácsi naplóban foglalt jogok gyakorlati biztosítása még a jövő feladata. A magyarság, mint a múltban tette, most is türelemmel és bizalommal vár és bizik abban, hogy az arevonalba való belépése után mindazok az ígéretek valóra válnak, amelyeket idehaza nemcsak törvénybe foglaltak, hanem már külföldön, mint biztosított jogokat szerepeltetnek.

• Külföld •

Lemondott Azana. Lapunk előző számában közöltük, hogy a köztársasági Spanyolország sorsa Franco győzelme következtében megvan pecsételve. Döntő fordulatot jelent ugyanis a spanyol belháboruban, hogy a köztársasági Spanyolország államfője, Azana elnök, lemondott méltóságáról. Azana lemondását azzal indokolja, hogy Anglia és Franciaország törvényesnek ismerték el a nemzeti kormányt és így a köztársasági Spanyolország nem-

zetközi helyzete bizonytalanná vált. Ilyen körülmények között — mondja Azana lemondó levelében — nem vállalhatja tovább a köztársaság vezetését.

Franco győzelmének újabb fejleményei a következők: a német, olasz és japán nagykövetek felszólították a nemzeti kormányt, hogy csatlakozzék a kommunistaellenes egyezményhez. Franco tábornok még nem döntött a kérdésben, azonban Burgosban nagy beszédet tartott, amelyből az tűnik ki, hogy a nemzeti Spanyolország csatlakozni fog a kommunista-

ellenes egyezményhez. Egyébeként minden jel arra mutat, hogy Spanyolországnak jelenleg még a köztársaságiak kezében levő részét a nemzeti csapatok rövidesen el fogják foglalni. A spanyolországi polgárháború végleges felszámolása nemzetközi viszonylatban rendkívül nagyfontosságú. Hatása máris jelentkezik abban, hogy az olasz-francia ellentétben rövidesen újra tárgyalások kezdődnek, Mussolini állítólag már elkészítette a jegyzéket, amely Olaszország természetes igényeit foglalja össze.

Milyen eredménnyel járt Ciano Lengyelországban? Az olasz újságok lelkes cikkekben számoltak be Ciano gróf olasz külügyminiszter lengyelországi látogatásának eredményéről. Megállapításaink szerint Ciano lengyelországi útjának a dunai államok helyzetét illetően nagy eredményei vannak. Ezek az eredmények rövid időn belül jelentkezni fognak. A német újságok szerint viszont Ciano lengyelországi útja nem járt azzal az eredménnyel, amit a németek reméltek. Lengyelország ugyanis nem hajlandó feladni Franciaországgal való kapcsolatait. Abban azonban az összes híradások megegyeznek, hogy Ciano lengyelországi látogatása nagy lépéssel segítette elő a lengyel-magyar közös határ megvalósulásának ügyét.

Bevezették a nyolcórás munkaidőt Magyarországon. Magyarországon végrehajtották a nyolcórás munkaidő betartására vonatkozó rendeletet. Tekintettel arra, hogy a múltban nagyon sok iparvállalat a munkásait hosszabb ideig dolgoztatta, az új rendelkezés következtében sok munkanélküli fog kenyérhez jutni.

Hazautazott a bolgár király. Boris, bolgár király Jugoszlávián keresztül hazautazott. A bolgár király Belgrádban hosszabb időt töltött és ezalatt az idő alatt Pál kormányzó herceg vendége volt.

Anglia és Franciaország elismerték a Franco-kormányt. A francia és angol kormányok hivatalos jelentése szerint Franciaország és Anglia végleg elhatározták, hogy a nemzeti Spanyolországot és Franco tábornok kormányát elismerik. A francia kormány hír szerint minden erejével oda fog hatni, hogy a Spanyolországból hozott nemzeti vagyont mielőbb visszaszállítsák. Egyébiránt az utóbbi napokban nagyon sok állam ismerte el Franco kormányát.

A spanyol ügynek érdekes fejleményéről adnak hírt egyes angol újságok. A hírek szerint a nemzeti Spanyolország és Németország között bizonyos elhidegülés tapasztalható, ami Franco tábornoknak az őszi nemzetközi válság idején tett semlegességi nyilatkozatával van kapcsolatban. Az angol újságok szerint Németország azért is neheztel Franco tábornokra, mert a spa-

nyolországi bányák kiaknázására vonatkozó kívánságoknak a Franco-kormány még nem tett eleget. A németek az angol újságoknak ezeket a híreket célzatosoknak minősítik és hangoztatják, hogy a német-spanyol barátság ma is szilárd.

Kárpátjának nagyon súlyos a pénzügyi helyzete. A Kárpát-orsz. képviselőházat összehívták. A gyűlés időelőtti összehívását a Kárpát-orsz. kormány rendkívül súlyos pénzügyi helyzete tette szükségessé. A képviselőház a huszti gimnázium tornatermében fogja ülését megtartani.

Találkozni fognak Hitler és Mussolini. Lapunk egyik előző számában azt a hírt közöltük, hogy Hitler, Mussolini és Franco tábornok találkozni fognak időszerű nemzetközi kérdések megbeszélése céljából. A tervezett találkozó elmaradt. Ehelyett azonban Hitler és Mussolini fognak találkozni, hogy megbeszéljék legközelebbi terveiket.

Kinyomozták a dohányutcai merénylet értelmi szerzőit. A budapesti Dohány-utcában elkövetett zsidóellenes merénylet értelmi szerzőit kinyomozták és letartóztatták.

Gazdakörök, bércséplési vállalkozók figyelmébe ajánljuk a „Mavag” cséplőgépeket.

(Magyar Állami Gépgyár, Budapesti)

gyártmányu, önbeállós golyósesapágyas, acélkeretű

Fordítható dobkosár, meghosszabbított kivitel, kéttenegelyű lengőládás szalmarázó rendszer, magasnyomású kenés. Szűk udvarokon és nagyobb emelkedéseken is könnyen szállítható. Hosszuszalmájú gabonák cséplésére kiválóan alkalmas, leggazdaságosabb üzem. - Díjtalan helyszin látogatás!

„Mavag” szab. lóherecséplőkészülékek.

„Mavag” kalapácsoló. Hanomag 38 Hp. Diesel német-

és a legújabb kivitelű amerikai gyártmányu traktorok és más üzemgépek. A legolcsóbb árakban

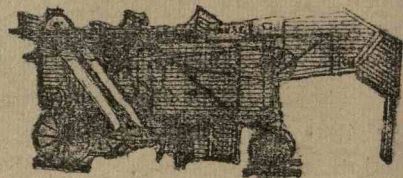
és kedvező fizetési feltételek mellett rendeléseket már most felvesz a jövő cséplési idényre

a romániai kizárólagos vezérgépviselet: „INDUSTRIA-ECONOMIA” Kereskedelmi és Ipari Rt. Timisoara-Temesvári

Telefon: 43-57.

IV, Strada Brătianu Nr. 34.

Távirat: Industria Timisoara.

A zsidótörvény vitája a magyar képviselőházban. A magyarországi zsidótörvény parlamenti vitája alkalmával a felvidéki Magyar Párt szónokai lehangelő adatokat sorakoztatattak fel arra vonatkozólag, hogy a cseh uralom alatt hogyan viselkedtek a zsidók? 240 ezer zsidó közül csak 6 és fél-százalék vallotta magát magyarnak és csak egy százalék szavazott a Magyar Pártra. Kassa és Pozsony magyar lakosságának arányszámát a csehek úgy tudták husz százalék alá szorítani, hogy az ottani zsidók nem vallották magukat magyaroknak.

Anglia háboru esetén száz-ezer katonával segíti meg Franciaországot. Egy francia ujság értesülései szerint Anglia háboru esetén 10 hadosztályt, körülbelül százezer embert küldene Franciaország segítségére. Ez a segítség nem olyan nagy, mint amit a világháboru alatt nyújtott Anglia Franciaországnak, azonban az angol hadsereg legkiválóbb hadosztályaiból állana. Az első háborus fenyegetésre Anglia kétezer repülőgépet küldene Franciaország segítségére.

Mi történik Palesztinában? Az arabok a palesztinai Jaffában egyidejűleg két bombamerényletet is követtek el. Az egyiket a város főterén, a másikat pedig a pályaudvar közelében. A pályaudvar mellett történt robbanásnak áldozatai nincsenek, a robbanás azonban óriási anyagi kárt okozott. A főteri bombamerényletnek 32 halálos áldozata van. Az arab lázadók Jaffa közelében egy vonatot is kisiklasztottak. A szerencsétlenség alkalmával 5 ember megsebesült. Jeruzsálem közelében az arabok megtámad-

tak egy zsidó telepet. A támadók egy zsidó asszonyt és három gyermekét megölték. A lázadók egy munkás osztagot is megtámadtak. Négy zsidó munkás életét vesztette.

Csehországban felmentik a kisebbségeket a katonai szolgálat alól. A cseh-szlovák katonai hatóságok mentesítették a szolgálat kötelezettsége alól a német, magyar és lengyel nemzetiségű cseh-szlovák állampolgárokat.

Háborus készülődések Tuniszban. Mint lapunk más helyén közöljük, Olaszország és Franciaország között új tárgyalások kezdődnek. Éles ellentétben áll ezzel a hírrel, hogy a franciák északafrikai gyarmataik határa mentén katonai csapatokat vonnak össze.

Magyarországi németek hírségnyilatkozata. A budapesti és a Budapest környékén élő németek hódoló feliratot intéztek Horthy Miklós kormányzóhoz. A hódoló iratban kijelentik, hogy feltétlen hűséggel és példaadó munkássággal akarják szolgálni Magyarország érdekeit. Horthy Miklós köszönetét fejezte ki a hódoló iratért.

Vasuti vonal Berlin és Tokió között. Egy német ujság jelentése szerint a kommunista ellenes államok ki akarják építeni a Berlin-Tokio közötti forgalmi tengelyt. A vasuti vonal 15 ezer kilométer hosszú volna és végig olyan államokon haladna keresztül, amelyek kommunista ellenesek. A vasuti vonal segítségével Berlinből 10 nap alatt Tokióba lehet majd jutni.

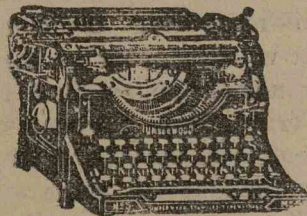
— Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a Dr. Földes-féle Solvo pirula. Székrekedés bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor és bélfajlalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

Súlyos ellentét van Csehország és Szlovákia között. Angol ujságok szerint a csehek és szlovákok között komoly ellentétek keletkeztek. Az angol vélemény szerint könnyen sor kerülhet végleges szakításra.

Világhírű artisták találkozója Budapesten. Rendkívül érdekes, képekkel illusztrált cikket közöl erről a Délibáb legújabb száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

Smith Premier Nr. 60.
Remington, Underwood és Corona

írógépek
gyári árban kaphatók.

Gyári raktár amerikai és német írógép- és sokszorosító kellékekből. Speciális javítóműhely az összes rendszerű gépek részére. Használt írógépekből nagy raktár.

„RAPID“
IRÓGÉPVÁLLALAT

Kolozsvár, Str. Regina Maria 33

Játszanak bizalommal a Loteria de Stat
COLECTURA OFICIALA-nál

Főelárnsítóhely: CLUJ, Str. Regina Maria Nr. 46.

Fölvilágosításul.

A „Magyar Nép“ célkitűzései között kezdettől fogva legfontosabb volt falusi magyar testvéreinknek iskolán kívüli művelése. E cél szolgálataiban állottak azok az ismeretterjesztő, szórakoztatva tanító cikkek, melyeket lapunk megalapításától kezdve már 18 éven át ezer meg ezer számra közöltünk olvasóink legnagyobb meglepedésére. Ezért alapította meg *Gyallay Domokos*, lapunk főszerkesztője, a Magyar Népkönyvtára c. könyvsorozatát is, melynek keretében eddig már 59 darab olyan könyv jelent meg, melyek egyenesen falusi magyarjaink lelki szükségleteinek megfelelően vannak megírva.

Mindezek ellenére a Brassói Lapok 1939. évi február 26-iki számában egy olyan tartalmu cikk jelent meg, mely szerint ez a kérdés eddig teljesen el volt hanyagolva, és most kell megalakítani egy könyvkiadó vállalatot, mely népkönyvtárakkal látná el falusi magyar véreinket.

E cikk *Kovács László*nak, a Helikon szerkesztőjének véleményét tükrözi vissza. Miután benne nagyon sajnálatos tájékoztatatlanság, a már létező dolgoknak nem tudása, vagy tudomásul venni nem akarása nyilatkozik meg, szükségesnek tartjuk magyar közönségünket tájékoztatni a következőkről:

Nem felel meg a valóságnak az, hogy a falusi magyarság továbbművelésének ügye el lett volna hanyagolva. Ezt csak olyan emberek mondhatják, akik a falusi lakossággal nem érintkeztek, falvakon nem jártak. Mert ha nem csak elméletileg, hanem gyakorlatilag is foglalkoztak volna e kérdéssel, azaz a falvakat meg is látogatták volna, lehetetlen, hogy ne akadtak volna egyetlen népkönyvtárra sem, holott eddig már 364 községben van összesen több mint 25.000 kötetből álló népkönyvtár.

Ezeket a népkönyvtárakat pedig a Gyallay Domokos kezdeményezésére már 10 évvel ezelőtt megalakult Erdélyi Magyar Népkönyvtár Bizottság alapította, tervszerű, előzetesen jól átgondolt és szívós kitartással végzett munkával. És mégsem lenne egyetlen népkönyvtár sem? És most kell-e fölfedezni azt a már nagyon régen ismert és állandóan hangoztatott igazságot, hogy falusi magyar

jaink kezébe jó magyar könyveket kell adni!

Nem. Nem most kell fölfedezni, mert már meg is van valósítva, amit a 364 községben levő népkönyvtárak olvasói maguk igazolnak. És igazolja az a sok-sok köszönő levél, melyeket az illetékesek Erdélyi Magyar Népkönyvtár Bizottságunkhoz intéztek, s amelyekben a legnagyobb elismerés és köszönet szívből jövő hangjai szólalnak meg.

Mégis úgy látszik, vannak, amint az említett cikkben *Kovács László* nyilatkozatából kitetszik, akik minderről tudomást nem szereztek, vagy nem szerezhettek, s akik számára most szívesen mondtam el a fentieket abban a reményben, hogy most már örömmel vesznek tudomást népkönyvtári-akciónk eddigi szép eredményéről és készséggel jönnek támogatásunkra, mint ahogyan azt *br. Kemény János* tette, aki egyszerre és személyesen 30 intézmény részére, valamint *gr. Teleki Ádám*, aki 7 intézmény részére szintén személyesen rendelt bizottságunknál népkönyvtár sorozatokat. Bár minél többen követnék nemes példájukat.

Mint a népkönyvtár-akciónak kezdettől fogva vezetője, tájékoztatásul közlöm azt is, (bár ez megfelelő módon minden érdekeltnek számos alkalommal tudomására volt hozva), hogy két könyvtár-typusunk van: egy 70 kötetből álló nagyobb és egy 48 kötetből álló kisebb sorozat (a jelzett 2 sorozatban természetesen más és más könyvek vannak), hogy minden intézmény anyagi eszközeihez mértén rendelhesse meg az olcsóbb, vagy magasabb áru, esetleg mindkét sorozatot. Sőt azok részére, akik már mindkét sorozat birtokában vannak, külön pótgjegyzékben közöltük a megfelelő és megrendelhető könyveket, de ezenkívül még azt is biztosítottuk, hogy bármelyik magyar szépirodalmi, vagy népszerű tudományos, gazdasági, stb. könyvet is készséggel beszerezzük és megküldjük könyvtárunk részére, rendkívül kedvezményes áron és rendkívül előnyös részletfizetés mellett. Azt hiszem, ez a mindenre kiterjedő gondosság, előzékenység és egy könyvtár beszerzési lehetőségének ily nagy mértékben való megkönnyítése eléggé jellemzi Bizottságunk jól átgondolt és helves irányban lefolytatott

tervszerű munkásságát. Az eredmény meg is van: 364 népkönyvtár, összesen több mint 25.000 kötettel.

Ezek alapján meg kell állapítanunk azt, hogy igenis van népkönyvtár-mozgalom és már 364 községben föl is vannak állítva a megfelelő népkönyvtárak olyan könyvekből, melyek a falusi magyar lelki világának megfelelően gondosan ki vannak válogatva. Most már csak arról lehet szó, hogy eddigi munkálkodásunk érdeknélküli támogatására sieszenek azok is, akik eddig a szép eredménnyel

működő mozgalmunkról nem szereztek, vagy nem akartak tudomást szerezni. Megfelelő felvilágosítással a legszivesebben szolgál az Erdélyi Magyar Népkönyvtár Bizottság Minerva Műintézet Rt. Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

Minden magyar testvérünk segítségét szívesen vesszük, hiszen mindnyájunk előtt annak a nemes célnak kell lebegnie, hogy minél több, lehetőleg minden magyar lakta faluban megfelelő népkönyvtárak álljanak magyar testvéreink rendelkezésére.

Dr. Görög Ferenc.

Hírek

Öfelsége 15 új tábornokot nevezett ki. A hadseregben nagy előléptetések voltak. Öfelsége 15 tábornokot nevezett ki.

Gafencu külügyminiszter varsói útja. Gafencu, román külügyminisztert Varsóban fényes fogadtatásban részesítették. Gafencu külügyminiszter ugyanabban a palotában szállt meg, ahol eddig csak Ribbentrop és Ciano gróf laktak. A román külügyminiszter varsói tartózkodása idején egymást érték az ünnepek és fogadások. Közben fontos tárgyalásokat folytatott a külügyminiszter. Látogatása eredményének lényegét abban lehet összefoglalni, hogy megerősítette a lengyel-román barátságot és szorosabbá tette Románia és Lengyelország gazdasági kapcsolatait. Gafencu külügyminiszter utazásának külön jelentőséget ad, hogy a Dunamendence államainak kérdései is szerepeltek tárgyalásainak anyagában.

Lezuhant Magyarországon egy nagy bombavető repülőgép. A magyarországi Csapod község közelében lezuhant egy magyar bombavető repülőgép. A szerencsétlenség alkalmával egy repülőhadnagy meghalt.

Közkegyelem azoknak, akik nem láttamoztatták katonai könyvecskéiket. Öfelsége, II. Károly király, közkegyelmi rendeletet irt alá. A közkegyelem azokra a tartalékos tisztekre vonatkozik, akik a rendelet megjelenéséig nem tettek eleget jelentkezési kötelezettségeiknek.

Leleplezték Genfben Apponyi Albert gróf emléktábláját. Genfben, a Népszövetség székvárosában Apponyi emléktáblát helyeztek annak a szállodának a falára, ahol a nagy magyar államférfi genfi tartózkodása alatt lakott. Az emléktáblát fényes ünnepség keretében leleplezték le.

Templomot akarnak építeni a temesvári unitáriusok. A temesvári unitáriusok nevében küldöttség kereste fel a város főpolgármesterét. A küldöttség ingyen telket kért az építendő unitárius templom számára. A polgármester ígéretet tett a kérés teljesítésére.

Csatornával akarják összekötni a Balti- és Fekete-tengereket. Románia és Lengyelország szakértői román-lengyel víziút kiépítéséről tárgyalnak. A terv szerint a vízi út Románián és Lengyelországon keresztül haladva lehetővé tenné, hogy a hajók a Fekete tengerből közvetlenül a Balti tengerbe hajózhassanak.

Meghalt Miron Cristea pátriárka-miniszterelnök. Közöltük lapunkban, hogy Miron Cristea pátriárka-miniszterelnök hosszabb szabadságra Délfranciaországba utazott. A pátriárka-miniszterelnök az üdülőhelyen súlyosan megbetegedett. Betegsége tüdőgyulladásá fejlődött, minek következtében rövid szenvedés után meghalt. Miron Cristea halálának körülményeivel és életének munkásságával lapunk következő számában fogunk részletesen foglalkozni.

Szilágysomlyón a kávéházba szaladt egy automobil. Nagy Sándor, szilágysomlyói nyomdász ebédre távozó barátja helyére ült egy bérgepkocsiba. Nagy Sándor próbálgatni kezdte, hogy az autót milyen módon kell megindítani? Az autó megindult és a közelben levő „Medve“ kávéház hatalmas üvegablakát áttörve, beszaladt a kávéházba. Szerencsére emberéletben nem esett kár, a tulajdonos anyagi vesztesége azonban igen nagy.

Házassági kölesönt kér 16.000 ember. Körülbelül 16.000 levél érkezett be az Epol intézményhez házassági kölesönért. Az intézmény munkájáról érdekes illusztrált eikkben számol be Tolnai Világlapja legújabb száma.

Az első évforduló ünnepe után.

II. Károly király Öfelsége alkotmány-törvényének első évfordulóját február 27-én a román nép példátlan lelkesedéssel ünnepelte meg. Bebizonyosodott ezáltal, hogy mindenki megértette és átértette ennek a törvénynek óriási jelentőségét. Gyulafehérvár történelmi nevezetességű terétől elkezdve az ország minden szögletében nagy szeretettel ünnepelték II. Károly király Öfelségét, ennek a törvénynek a megalkotóját.

A különbség, amit Románia életében az új alkotmánytörvény jelent, annyira szembeeső, hogy azt nemcsak az egész ország, hanem az egész világ is megállapíthatja. Az új

törvény egészen új korszakot jelent Románia történetében, eredete és szelleme teljesen román és mindazoknak a nézőpontoknak a gondos mérlegelése után alkotta meg az uralkodó, amelyek a nép javát szolgálják. Az új törvény jótékony hatása következtében termelő munka indult meg az egész országban és ennek áldásos következményei máris jelentkeznek mind társadalmi, mind gazdasági téren. Amidőn ezen törvény létrejött, Románia történelmében új, boldog korszak kezdődött. Ezért érthető, hogy az első évforduló az ország népe olyan bensőséges ünnep keretében ülte meg.

Új Leányotthon Bukarestben.

Amint köztudomású, Bukarestben, Petre Poni 3. sz. alatt, a pályaudvar közvetlen közelében, a Szociális Testvérek vezetése mellett egy Leányotthon van. Ebben az otthonban szállnak meg azok a leányok, akik szolgálatra jönnek, átmenetileg, amíg elhelyezkedni tudnak. Sokan vannak azonban ma már azok is, akik Bukarestben nem családoknál helyezkednek el, hanem üzletekben, vállalatoknál kapnak alkalmazást, vagy valaminek az elsajátítására jönnek Bukarestbe és éveket töltenek ott. Ezek a leányok bizony sokszor tulsufolt lakásokban meghúzódva, nagy erkölcsi veszélynek vannak kitéve.

Ezen szükségből született meg egy második Leányotthon, mely november 15-én nyílt meg ugyan csak a Szociális Testvérek vezetésével. Igen jó központi iktatóhelyen, Alea Năstăsescu 2. szám alatt egy kis kertben béreltek ki egy lakást erre a célra, mely minden tekintetben igazi otthonot fog biztosítani a fővárosban élő leányoknak.

Az Otthon elfogad áruháza, vagy átmenetileg ügyek intézésére Bukarestben tartózkodó

nőket is. Hívjuk fel az érdekeltek figyelmét erre. Bővebb felvilágosítást nyújtanak a fenteli címeken a bukaresti Szociális Testvérek.

Harmincegyezer zsidó vesztette el állampolgárságát. A Romániában folyó állampolgársági ellenőrzések első szakasza lezárult. A hivatalos megállapítások szerint 31 ezer zsidó vesztette el állampolgárságát. Az állampolgárságukat elvesztett zsidókról a névsort rövidesen közzéteszik.

„Most szedtem a fáról.“ (Horváth Jenő könyve.) 14 kedves novella van ebben a csinos kiállítású könyvben. A bányászvidéken élő szerző kedves hangú, eleven elbeszélései egy pillanatnyi nyugalmat adnak a mai sietésben élő embernek. Sokszor nagy mélységek szélén jár az író, ha nem is ereszkedik le azokba. Nehezen tud szomorú lenni, inkább a derűs megoldásokat kedveli. A Minerva kiadásában megjelenő, ugyanott kapható könyvet olvasóink szíves figyelmébe ajánljuk. Ára 70 lej. Eljárás állatkínzás miatt. Simion Gheorghie, lugosi kocsis ellen eljárást indítottak, mert lovait állandóan tulterhelte és kínozta.

Rövid hírek

Háborus bombát találtak Bucarestben. Egy bukaresti ház udvarán a munkások ásás közben nagy légibombára akadtak. Megállapították, hogy a bombát a világ-háború alatt német repülők dobták le és a bomba nem robbant fel.

Szerencsés vasuti szerencsétlenség. A bukaresti gyorsvonat mozdonyának tengelye abban a pillanatban tört el, amikor Apahida állomáson megállott. Ha a tengelytörés menetközben történt volna, borzalmas méretű vasuti baleset következett volna be.

Nagy bányaszerecsétlenség történt egy török szénbányában. Konstantinápoly közelében borzalmas bányaszerecsétlenség történt. Egy szénbányában bányalégrobbanás következtében 22 munkás meghalt, 12 munkás súlyosan megsebesült.

Kettős vágányt építenek a Prahova völgyében. A nagy forgalomra való tekintettel a Prahova völgyében levő vasuti vonalát megkettőzik. Ilyen módon akarják tehermentesíteni Brassó felé a pályát a nagy forgalomtól.

A Kolozsvári Székely Társaság az alábbi ipari szakmákban helyezhet el tanulókat: kárpitós, cipész, kelmefestő. Jelentkezéseket e címre kérjük küldeni: Kolozsvári Székely Társaság, Cal. Marechal Foch 43.

Művelődési mozgalmak.

Ujabb intézkedések a műkedvelői előadások engedélyével kapcsolatosan.

Előző számunkban közöltük, hogy a benyújtandó szindarabos könyvek 2 lejes repülőbélyeggel látandók el. Most ezt annyiban helyesbitjük, hogy nem repülőbélyeg, hanem darabonként 2 lejes ökmánybélyeget kell a szindarabkönyv boríték oldalára ráragasztani. Ha valaki, vagy valamilyen egyesület vidékről kéri az enge-

Királyi szavak:

Csak tökéletes hit és szakadatlan munka vezethet a teljes győzelemhez.

Örökkévalóságunk jelképei gyermekeink, örökkévalóságunk pedig Románia.

dély megadását, ugyanakkor a kérvényhez csatoljon egy 10 lejes bélyeget, hogy az engedélyt, valamint a cenzura hivatal által megcenzurázott egyik szövegekönyvet visszaküldhessék. Mindkét kérvényben és pedig úgy a színészeti

felügyelőséghez, valamint a cenzura hivatalhoz intézett kérvényben megemlítendő, hogy 10 lej küldtek, valamint kérni kell, hogy az engedélyt a megadott címre küldjék el postai úton a bélyeg felhasználásáért.

A magyar nyelv legnagyobb művésze.

1817. március 2-án született Szalontán a magyarság nagy költője, Arany János. Apja, az öreg Arany György egyszerű földműves ember volt; édesanyja, Megyeri Sára ugyancsak földműves családból származott. Egy kevés földjük és kis házuk volt s arcuk verejtékével munkálva kis birtokukat, élték a földműves emberek nehéz, küzdelmes életét. A gyermekáldás bővében volt náluk, de nagy szomorúságukra tíz gyermekből csak kettő ért el felnőtt kort, a legidősebb leányuk és a legkisebb fiuk, a költő Arany János.

Hogy milyen volt az élet Aranyék egyszerű, de szeretettel teli házában, azt szinte magunk előtt látjuk, ha elolvassuk „Családi kör” című versét.

*Este van, este van: kiki nyugalomba!
Feketén bólingat az eperfa lombja.*

A gazdasszony megfeji a tehenet s enni ad a gyermekeknek, akik körülötte játszadoznak. Sajátmagát is leírja, amint félrehúzódva a játéktól és a zajtól, elmerülten olvas:

*E fiúból pap lesz, akárki meglássa!
Legalább így szokta mondani az apjok,
Noha a fiú nem imádságon kapkod:
Jobban kedveli a verseket, nótákat,
Effélet csinálni maga is próbálgat.*

Már kicsi korában ő volt a család s az iskola büszkesége. Mikor a hatéves Arany János iskolába került, már tudott írni-olvasni, sőt egy kicsit latinul is értett. Az iskolának első tanulója volt s még a felnőttek is csodájára jártak.

Mikor nagyobbakka lett, Debrecenbe ment továbbtanulni. Ott is büszkesége volt iskolájának. Mindig többet és többet akart tanulni, minden kezébe kerülő könyvet elolvasott. Saját szorgalmából több nyelvet megtanult s mintha sajátmagáról írná egy versében:

*Lelkét dicsőség vágya kergeti
S mindig valami olyanért sóvárog,
Mit nem tanítanak a tudós tanárok.*

Talán éppen ez a sóvárgás vitte arra, hogy tizedik évben otthagya az iskolát, vándorszínesz- nek csapjon fel. Ott sokat nyomorgott és nagyon megbánta, hogy szüleinek ezzel a lépésével szomo-

rúságot szerzett. Egy napon, mikor éppen Máramaros-Szigeten járt a szintársulattal, kóborlása közben elaludt egy erdőben és álmában halva látta maga előtt forrón szeretett öreg édesanyját.

Aggodalomtól és lelkiismeretfurdalástól úzva, útiköltség hiányában gyalog ment haza Szalontára. És csakugyan nagy szomorúságra toppant be: édesapját megvakulva találta, édesanyja súlyos betegen feküdt és nemsokára meg is halt. Aranyt nagyon lesújtotta édesanyja elvesztése. Ezután otthon maradt, hogy gyámolítsa szegény vak apját. Tanító, majd városi aljegyző lett és feleségül vette Ercesey Juliannát, akinek egyszer ezt írta:

*Ifjú voltál, ifjú voltam,
Árva voltál, én szegény:
Nem volt messze olyan össze-
Illő pár a földtekén.*

Boldog és megelégedett családi életet élték két szép gyermekükkel, Lacival s Juliskával. Mi-lyen szépen írja egy versében:

*Itt enyelgő kis családom
Közt van az én jó világom,
Künn borong bár a magasban:
Itt örökké csillagos van.*

1846-ban nagy dicsőség és kitüntetés éri Arany Jánost. „Toldi” című népies tárgyú verses elbeszéléssel megnyer egy nagy pályadíjat s egy csapásra az ország legelső költői közé emelkedett. Ekkor barátkoztak össze Petőfi Sándorral, akinek korai halálát Arany élete végéig gyászolta. A szabadságharc leveretése után ide-oda dobálja a sors, míg végre Budapesten jól fizetett állást kapott. De bizony ő nem érezte jól magát a nagyvárosban, vissza-vissza sirta a szülőföld békéjét, csendjét. Mintha csak sajátmagáról írná:

*Szálka volt szemében a sok díszpalota,
Szüntelen csak zsembelt: nem való ő oda.*

Ekkor már az ország legnagyobb költője volt s mind a mai napig egyetlen más költőnk se multa felül nyelvének gazdagságát és szépségét. Kifejezéseiben érezzük a falusi nép nyelvének ősi erejét. És csak áldhatjuk az Istent, hogy ezt a nagy költőt éppen a szegény földművesnép sorából adta nekünk.

GAZDATUDOMÁNY

Miért nem használja ki helyesen a kiscgazda a ház mellett levő kertterületet?

A fehér hólepel, melyet az isteni gondviselés takaróul helyezett a téli álmát alvó természetre, már eltűnt határainkról. S már nem korai a tavaszra, a kikeletre, a megújulásra gondolni, így lehetetlen, hogy el ne fogna a vágy aziránt, hogy újra kint legyünk, kint foglalatoskodjunk a szabadban, ahonnan már hónapok óta bezárt a rideg és hideg tél. Addig is, amíg ez a természetes kedvtelésünk, a munka a felüdüléssel, a szórakozás a haszonnal valóra válhatna, tartunk egy kis vizsgálódást kertünk táján. Tekintsünk vissza a multra, gondoljuk meg, mit csináltunk jól, mit meg rosszult. Vessünk számot afőlött, hogyan kellett volna ezt, vagy azt elvégeznünk és milyen tervszerűséget követünk majd

A ház végénél kiskert, az udvar hátsó részén nagykert terül el. Legalább is ilyenforma a helyzet a legtöbb falusi udvaron. Gondoljunk vissza csak pár héttel ezelőtre, amikor unalmunkban elmerengtünk a hóval borított tájon. Tekintünk rácsent a kertre s csak néztük a hóból kimagasló, szélről és madártól tépett, zörgő gízgázt. Itt a megszáradt salátaköröt, ott karón zizegő paszulyindát, a nyulhát módjára bóbiskoló, rothadó káposztát, a bojtortjánt, a zörgő csalánt, a nyáron pompáskodó, de most rút virágmaradványt, a fán kalimpáló gyümölcs-maradványt, s mindazt, ami elárulja, hogy a kert asszonya, a kert gazdája mostohagyermekként elhanyagolta azt a néhány négyzetölnyi területet, amely birtokának legdrágább, legértékesebb része. Óh, de szomorú látvány ez!

Aztán felolvad a hó, hogy a pihent föld a benne rejlő láthatatlan, de nélkülözhetetlen munkásaival megkezdje az életadó munkát. Hyenkör még szánalmasabb kép tárul a látni tudó szeme elé. Tele a kert szeméttel, rothadó növényi maradvánnyal, azok közül a napfény hatására előbuvó féreggel, bogárral, szóval káros állatok és növények sokaságával. A hó leveleszaladt, kiszaladt az udvarra, az utra, a pa-

takba. Nem tudott beszivárogni a földbe, hogy az szivaes-módjára összegyűjtse sforró, rekkenő nap nyári melegében üdítő italul kínálhassa fel a szomjazó növényzetnek.

Nem akarom tovább folytatni azt a lehangoló képet, mely egy-egy, sajnos, igen gyakori esetben elhanyagolt házikert szemléletekor elémbé tárul.

Inkább feleljünk a cimben kitűzött kérdésre.

Kertészkedni szeretünk, az tagadhatatlan. De jó-e, vagy rosszul, az mellékes. Fő az, hogy legyen házikert s benne sok minden, sokszor olyan is, ami fölösleges s legtöbbször az hiányzik, ami legszükségesebb. Kezdjük mindjárt ott, jól választottuk-e meg a területet? Talaja mély rétegű-e? T. i. legtöbb vetemény mélyen gyökerezik. Köves, kavicsos, tiszta agyag, vagy homokos talaj nem megfelelő. Nincs-e talajvíz a földben? Mert ha az volna, a gyökerek elrohadnák.

Nem utolsó rendű kérdés a kert fekvése sem. Árnyékos helyen, ahol magas kerítés, épület, fa elzárja a napsugarakat, csenevész, felnyuló növényzet lesz, amely termést nem ad. Lehetőleg déli oldalon sodrony, vagy léckerítést tegyünk. Nézzük meg, hogy a kapu és kerítés jól zár-e? Különben káros állatok és haszontalan gyerekek miatt sok vesződségünk lesz.

Jó talajműveléssel megsokszorozzuk a termést. Legtöbb kiscgazda, mikor ősszel összegyűjtötte terményeit, azzal be is fejezi az évi munkát. Pedig még sok tennivaló volna. Tavaszra elő kell készíteni a földet. A vetésforgónak megfelelő táblát megtrágyázni, az egész kertet darabosan (rögösen) felásni, a szemetet elégetni, karót elraktározni, esetleg lángfőlött tartva, a repedésekbe huzódott kártevők ellen fertőtleníteni. Legtöbb helyen az a rossz szokás, hogy az ősszel kihordott és szélterített trágya tavaszig is aláterítetlenül hever, ami miatt csaknem egész értékét elveszíti. A trágyát mindjárt kihordáskor ássuk be.

Elbújhat már Télapó

No, Télapó: jó, öreg szücs
Kendnek ugyan befellegzett:
Varrhat subát, varrhat gubát,
Varrhat ködmönt, akár ezret!

Remekelhet dérbekecsel,
Huszármentét — körülszegve,
Ködbundát is, hósapkát is, —
Nem kell az már senkinek se!

Elvásott a kend cérnája,
Megúnták itt tudományát —
Mindenütt a füttös Tavaszt:
A fiatal mestert várják!

No, Télapó, jó, öreg szücs
Elbújhat, kend, kuckójába —
Az ifjú szücs zöld gunyát varr,
és mindenki azt csodálja!

Holdszugár királylány

Volt egyszer, hol nem volt,
volt egy öreg király, a hamut
ő régen mamunak mondta
már. Egyik szeme mindig ka-
cagott, nevetett, másik hullaj-
totta a fájó könnyeket. Az
egyik szemével azért nevetett
ő, mert volt egy leánya, mint
a nyári felhő, mint a rózsás
felhő, olyan gyönyörű szép,
beszéde, mosolya csupa gyö-
nyörűség.

Másik szeme meg sírt. Jaj,
hullott a könnye, akárcsak a
zápor, úgy pergett a földre.
A lánya beteg volt, rettentő
betegség gyötörte a lelkét,
gyötörte a testét: amikor hul-
lott a nap szinarany fénye,
olyankor szállott csak álom a
szemére. S nem volt máskor
éber, csak ezüst éjszaka, mi-
kor szitált a hold jéghideg
sugara. Csillagos éjszaka, mi-
kor a hold felkelt, a szép ki-
rályleány szótt, font és éne-
kelt. No, de sápadt is volt,
akárcsak a márvány. Nem is
hívták másképp: Holdszugár-
királylány. Ezért sírt örökké

a király félszeme, lelkére
ezért szállt a bú lehellete.

Jöttek a doktorok, a böles
miniszterek, tanácsolták ezt,
azt, irtak recepteket, ricinus-
olajat, vizesborogatást, de bi-
zony nem használt semmit a
sok tanács.

No, az öreg király ki is do-
boltatta, szépséges leányát, aki
meggyógyítja, azé lesz a
lánya s fele királysága, a
szent ígéretet soha meg nem
bánja. No, jött a sok legény,
gyült a sok dalia, báró, gróf,
főherceg, szomszéd király fia.

Aki nappal jött, az komoly
képet vágott, királylány fü-
lébe nagyokat kiáltott. Egyik
harangozott, a másik csenge-
tett, lábával dobogott, sarkan-
tyút pengetett. Amde a ki-
rálylány bizony nem ébredt
fel. Úgy aludt ő nappal, akár
az édes tej.

Aki meg este jött, az beszélt
sokat, úgy zsongott a
szava, akárcsak a patak.
Mondta a leánynak, próbáljon
meg egyszer este lefeküdni és
felkelni reggel. Am hiába be-
szélt, mert a lányt reggelre
elnyomta az álom s nem kelt
fel csak este.

Az öreg királynak volt egy
arany rétje, aranyszőrű nyáj
járt ottan legelészve. Vidám
juhászbojtár őrizte a nyáját,
furulyájából a nóta egyre
áradt. Fűza-furulyáját ami-
kor megfújta, még a félhótt-
nak is elszállott a buja. A ra-
gyogó égen a nap jobban lán-
golt, minden tarka virág,
minden fűszál táncolt. Vigan
hajigálták kalapjuk a gom-

bák, a zúgó bogarak járták a
bolondját.

Egyszer a királynak meg-
fájdult királyi feje a sok bú-
tól s elindult sétálni. Ott sé-
tálgatott ő a szinarany réten,
vidám kacagás ég az egyik
szemében. Másik szemében
meg a bú könnyes fénye.
Kérdi illendően a juhász-
legényke.

— Adj Isten, királyom, ha
meg nem sérteném, mért ég
oly nagy jókedv az innenső
szemén? Másik szemében meg
mért fáj úgy a bánat?

No, elmond mindent a ki-
rály a juhásznak.

Felugrik vidáman a kis ju-
hászlegény:

— Ha csak annyi a baj, se-
gítek rajta én.

Azzal indul is már, szájam
a furulya, egyre száll belőle a
vig hejehuja. Táncra libben-
tek a fákön a levelek, a ki-
rály is majdnem táncosan
lépkedett. De még idejében
eszébe jutott ám, hogy otthon
beteg fekszik a királylány.

A király és az okos leány (Népmese)

Olyan mesét mondok, amely bizony igaz is lehetett, s nem hinném, hogy valami messze történhetett. Elég az hozzá, hogy volt egyszer egy fiatal király, aki nagyon szeretett volna megházasodni. De mivel azt akarta, hogy szép is, meg okos is legyen a felesége, ilyet bizony nem volt könnyű találni abban az időben.

Hallott egyszer egy szép és okos molnárléányról és elhatározta, hogy mielőtt megnézné, kipróbálja előbb a leány okosságát. Elküldte hát hozzá az egyik kapitányát és azt üzenté neki, hogy nyúzza meg a malomkövet.

— Mondd meg a királynak, — üzenté vissza a leány, — hogy szívesen megnyúzom a malomkövet, de vetesse ő előbb véréát a kőnek, mert azt csak tudhatja, hogy amit megnyúznak, annak előbb véréát veszik.

Tetszett a királynak a felelet, de azért megint visszaküldte a kapitányt, hogy van egy lyukas korsója, azt foltozza meg a leány.

— Jól van, — üzenté vissza a molnárléány, — szívesen megfoltozom én a lyukas korsót, ha a király előbb kifordíttatja, mert azt bizony tudja, hogy szénéről semmit nem szokás foltozni.

A juhászleányke meg csak ment mendegélt, amíg csak a király kastélyához nem ért. Királylány ágyánál fújta esudalágyan, táncra kelt az asztal, szekrény a szobában.

Egyszer csak az ágy is táncra kerekedik s a királyleány is kinyitja szeméit. Dörzsöli a szemét, kinyitja az ágyból, utána a szobán vigan körül táncol. S bizony az apját is csak derékon kapja, hej, táncolt a király, ilhassa, esuhajja.

— Sohase halunk meg! — kurjantott a király. S bizony nem zokogott egyik szeme se már.

No, de egyszer mégis vége lett a táncnak, helyükre tolták a szekrényt, asztalt, ágyat. S akkor a királylány nagy fogadást tett fel: este fekszik ő le mindig és reggel kel.

Azán az eljegyzést is csak megtartották, pengtek a sarkantyúk, suhogtak a szoknyák. Sütemény, peccsenye volt ottan tálszámra, aki éhen maradt, az vessen magára.

Ez a felelet is tetszett a királynak, de azért harmadszor is elküldött a molnárléányhoz egy darabka fonállal és azt üzenté neki, hogy szőjjön ab-ból egy aranyingre való aranyvásznot.

— Jól van, — felelte a leány, — szívesen megfonom én aranyvásznotnak ezt az aranyfonalat, ha őfelsége csináltat nekem ebből a három forgácsból aranyszövőszéket.

Jót nevetett a király a leány okosságán, majd ezt üzenté neki:

— Mondd meg annak a molnárléánynak, hogy jöjjön el hozzám, de úgy, hogy lovon is jöjjön, meg nem is; gyalog is, meg nem is, aztán ha hozzám ér, köszönjön is, nem is, hozzon is ajándékot, ne is.

A leány erre felült édesapjának egy szamarára, de csak a ballábal, míg a jobb lábával úgy ugrálgatott mellette a földön. Valahol fogott egy verébet, azt kezében tartotta és vitte magával.

Amikor odaért a király elé, nem szólt egy szót se, hanem csak meghajította magát. Majd odanyújtotta a verébet, de amint nyúlt feléje a király, rögtön el is eresztette. Így lovon is ment, nem is; gyalog is, nem is; köszönt is, nem is; vitt is ajándékot, nem is.

No, úgy megtetszett a királynak a leány, hogy elvette mindjárt feleségül. Hanem azt szigorúan kikötötte, hogy az ő dolgába a felesége soha be ne szóljon, mert azonnal visszaküldi az apjához.

Élték is ily módon békességben, boldogságban jó darabig. Történt azonban, hogy egy szegény parasztember jött fel a vásárba és mert már sehol nem talált jobb helyet, egy istállóban egy tehén mellé kötötte be a lovát éjszakára. Éjjel azután a lovdának kiscsikaja lett és ez valamiképpen a tehén alá került.

Megőrült reggel a tehenes ember, hogy lett egy kis csikaja a tehenének és dícseregett is vele fűnek-fának.

— No, csak ne örüljön úgy kend, — mondta a másik, — az én lovam a oszko.

De nem hagyta magát a tehenes ember sem, amiből nagy veszekedés lett. Végül is elmentek a királyhoz, hogy tegyen igazságot. De hogy, hogy nem, a király úgy ítélkezett, hogy a oszko azé, aki alatt ta-

lálták. Ez esetben tehát a tehenes emberé lett.

Nagy szomorúságban elment a szegény ember a királynéhoz és elpanaszolta neki az esetet. A királyné megsajnálta.

— Tudod mit, te szegény ember, van neked puszkád úgy-e? No, menj ki azzal a városon kívül, a földekre, azután célozz vele a búza közé. Majd arra jön a király vadászni és ha kérdi, hogy mit akarsz löni, mondd, hogy búza között csukát.

Megfogadta a szegény ember a királyné tanácsát és úgy is történt minden. Majd amikor megkérdezte nagy nevetve a király, hogyan lehet a búzában csukát löni? — azt felelte az ember:

— Hát csak úgy, mint ahogy a tehennek csikó fia lehet.

Mindjárt tudta a király, hogy a felesége adhatta ezt a tanácsot. A felesége nem is tagadta, amikor megkérdezte tőle.

Megharagudott a király, hogy megszegte a felesége az ő tilalmát, beledrótta magát az ő dolgába. Megparancsolta hát, hogy menjen vissza haza az édesapjához molnárléánynak.

Jól van, hazamegyek, — felelte az asszony. — Csak azt engedd meg, hogy ami nekem itt a legkedvesebb, azt elvigyem magammal.

— Jól van, — felelte a király.

Aznap utoljára még együtt vacsoráltak és a királyné egy kis álomport tett a király italába. El is aludt tőle mindjárt. A királyné meg befogatott, majd feltétette a királyt a hintóba és elhajtattat vele az apja házdhoz. Ott jó puha dgyat vetett neki és lefektette.

Jókor reggel, amikor felébredt a király, nagy csodálkozva látta a feleségét a regg, egyszerű ruhájában varrogatni az ablak mellett. És nem győzött csodálkozni, hogyan került ő ide?

— Hát csak úgy, — feleli az asszony, — hogy te voltál nekem ott a legkedvesebb, ezért téged hoztalak el.

Nagyon megőrült a király, hogy így szereti őt a felesége. Megölelte, megcsókolta, majd visszatette mindjárt a kastélyba. Ott újra nagy lakodalmat csapott s megtulalmazta a szegény embert is, akinek a oszkoját másnak ítélte. Azután békességben, boldogságban éltek mindhárta.

Egyszer volt, hol nem volt, fenn a fényes égben volt egy kis angyalka. Olyan szép volt éppen, mint a többi angyal: haja arany-sugár, — de a kicsi teste nem volt magas, sudár! Rózsaszín ruhája hiába volt fodros, — fodrok közt mosolygó moharózsacsokros, — két szép fehér szárnya hiába lebegett, — a hátán a púpot csak látni lehetett! Egyszer egy felhőről leesett, szegényke s mikorra a másik felleget elérte, — akkorra a nagy púp ott volt már a hátán, — a többi angyalka csúfolódott láttán.

— Cipót viszel, testvér? — kérdezték tőle. Tréfát űztek, bizony nap, mint nap belőle. Kis «csigabiganak» nevezték el végül, mivel sohse látni «házacskája» nélkül.

Játékba se hívták a púpos angyalkát, — ha közéjük állt is, csak odébb zavarták, mert ő nem volt fürge, röpke, táncoslábú. — nehezen mozgott, mint a porcellánbábú. A kergetősdíben egykettő elfogták, — akkor aztán vígan körülugrándozták s hiába kapkodott, hiába lihegett, — előle a többi mind tovább libegett!

Mindig ő volt «humó», «fogócska», meg «bárány», — a többi nevetett gyámoltalanságán s ha elúnták, hogy ő köztük csellett-bolított, — hamar kerestek egy másik felhőpodrot s ott játszottak tovább vidáman, magukban, — feledték púposkát jó hangulatukban.

Kis «csigabiganak» leperdült a könnye. Senki nincsen, aki vigasztalni jönne! De a jó Istenke mindenüvé lát ám! Látja a kis angyalt s púposkát a hátán. Odamegy hozzája, ölébe emeli, — megkérdezi: — Mért van szemed könnyel teli?

— Nem játszának velem a többi angyalok, mert én lassú vagyok, mert én púpos vagyok! — sír-rí a kis angyal forró keservesen. A jó Isten így szól: — Ne búsulj, kedvesem! Majd én felvidítlak, majd én játszom veled s meglátod, a szíved minden bajt elfeled!

Karján viszi Isten a kis púpos angyalt s hol a mennyek kertje fehér rózsákat hajt, ahol harangvirág lila fürtje csengel, ahol hímes lepke arany legyet kerget, ahol csipkés szőnek szívárványszín pókok, barackot érlelnek cuppanós napcsókok, — ott van egy kis tisztás egy nagy karosszékkal, mellette

egy asztal minden jóval, széppel, — ott telepednek le Isten és az angyal, — közöttük a szellő zümmög édes dallal.

A púpos angyalka csak úgy ámul, bámul! Nefelejcskék szeme kerekre kitévő, — felejtí egyszerre minden bűját, baját, — há! még, mikor Isten csinál neki babát!

Faágból a baba teste, keze lába, — jól becsavargatják pókok fonalába, — rátekernek, bizony, húsz méter fonalat, — felhízik a baba, — csak úgy virul, dagad!

De még festeni is kellene a képét! Az Istenke egy szem piros meggyet tép szét s abból cseppent a baba arcára — s piros lesz mint az ég hajnal hasadtára. Két szem mák a szeme, barkafürt a haja, — csak ruhája nincs még, — másképp semmi baj!

Ruhát is csinál ám a jó Isten néki, tea-rózsalevél lesz a baba-rékli, — a harangvirágból baba-szoknya készül s muskátli-csimzával szépen kiegészül. Hajnalicska-kelep, székfűből napernyő... Ily gyönyörű baba a földre sohsem jó!

Órül az angyalka, csupa fény a szemel! Táncol a babával, pedig nincs is zene! Ringatja babáját, altatja, meg költi, — nem unákozik már! Napját vígan tölti! Messzire halatszlik a nagy játszás zaja: — messze csilingel a kis angyal kacaja, — messzi felhőpodron hallják a többiek, — a kíváncsiság a szívüket lölti meg.

Az Isten kertjéhez odalopakodnak, — meglátják a babát, — nosza! sopakodnak: — Nézd csak, púposkának de szép babája van! Hívjuk ki játszani, id'adja biztosan!

Az Isten kertjébe bekiáltanak biz' a: Gyere ki játszani, púpos «csigabiga»!

Az Isten előlép, haragos a szeme: — Púposka itt marad! Magam játszom veled! Ti kinevettétek, magára hagytátok, — szívtele nek vagytok, haragszom is rátok! A helyett, hogy szegényt mindig lenéznétek, — illenék inkább, hogy óva becéznétek! Szeretettel, szóval simogatni kell őt, — elhessegetni az útjából a szellőt, felszártani a szeméből a könnyet, — segíteni szárnyát, ha nem elég könnyed!

Amíg nem teszték úgy, ahogy én kívánom, — kertemből a többi angyalt mind ki-zárom! Csak a kis púposka jöhet ide, hozám, — ha ti elűznétek, — én ölembe hoznám,

s játéka lesz néki kertem minden fája, —
pajtása lesz fáim minden madárkája!

S minden kicsi púpos, minden kicsi sánta
hozzám folyamodjék, ha a többi bántja! Én
megvigasztalom síró kis angyalom s most
mindnyájatoknak, íme, megvallhatom: nekem
legkedvesebb a sánta, béna, vak, — akit a
többiek üldöznek, bántanak! Övéké vagyok én,
övéké a kertem, — szereti az őket, aki szeret
engem! —

Szégyenkezik a sok szeleburdi angyal.
Bocsánatot kérnek könyörgő sóhajjal. Kar-
jukat tárják a kis púposka felé, — virágot
hintenek lábacskaik elé, úgy kérik, hogy játsz-
sék újra köztük, velük, s bocsásson meg
nékik az ő jó Istenük!

Az Isten megbocsát, — szeme újra ne-
vet. Púposka játszani most már bátran me-
het! A széltől is óvják, úgy játszanak vele,
— szeme ezután csak örömkönnnyel tele, —
kacaja elhallik az Isten kertjéig, — sőt, a
jó Istennek szíve közepéig!

K. Tóth. Lenke.

Muki mokus

Kegyetlen szél jú a fák közt,
az ág meg-megzörren.
Mit csinálhat Muki mokus
mostan az erdőben?

Meleg, mohos faoduban
szundikál őkelme,
sétálni e zord időben,
nincsen semmi kedve.

Néha felkel nagy-durcásan,
ha morog a gyomra
s rákerül a sor olyankor
a csörgő dióra.

De azután Muki mokus
újra elszundikál,
becsukja a moha-ajtót
s alszik, mint egy király.

Az arany labda

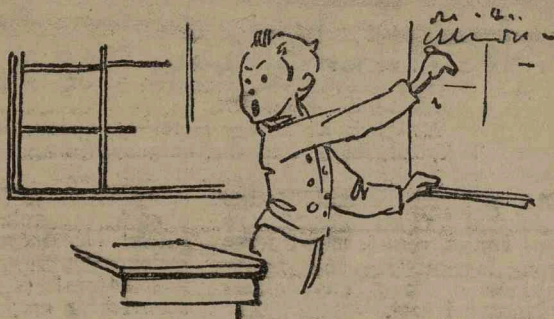
Bergengőcián túl, volt egy kerek erdő,
Olyan sűrű, sötét, mint a viharfelhő.
Abban volt a világ hetedik csodája:
Erdei királynak fényes palotája.
Csillogó kristályból épült a palota
S gyémántból volt bizony, száz rácsos ablaka.
A sok szép szobának se szeri, se száma.
Századikban lakott a királyleányka.

Az erdőnek szélén kerek kút állott.
Rémséges mélyére ember nem is látott.
Ide járt ki titkon a szép királyleány
Virágokat fenni s játszadozni. Az ám!
Arany labdáját is kihozta titokban
S hát, amint feldobja, szíve nagyot dobban:
Fényes aranylabda a kút felé repül
S mire elkaphatná, a víz alá merül.
Mint a záporosó, sár a szép királylány.
Szalad is a kúthoz, hátha megleli tán.
Végül néz a kútba, mélyen lehajolva,
Hát, vissza is retten, ijedten sikoltva:
Otromba nagy béka nézett vissza rája
S im: szólásra nyíltott csúf, brekegő szája,
«Tündérszép királylány, látom a bánatod
S tudom, hogy az arany labdádat siratod.
Hát én visszaadom játékosan menten,
Hogyha e mély kútból kiszabadítsz engem,
És ha megígéred, hogy veled játszhatom,
Aranyos hajadat össze is fonhatom,
Tányérből eszem, pohárkából iszom
S hogyha fáradt leszek, ágyadban is alszom,
Engedd le a vödöröt, hogy most beleszálljak,
Lőteted helyébe, tőlem is jól várhatsz.»

Addig rimánkodott, addig, addig kérte,
Míg a királyleány ráállt a cserére.
Felhúzta vödörben a csúfságos békát —
Bár félelem szállta meg szíve tájékát.
Labdáját a béka menten visszaadta,
Vidám lett hát megint a királylány napja.
A béka rütságát is hamar megszokta,
Tányérből etette, pohárból itatta.
Haját is engedte koszorúba fenni.
Csak arany ágyában nem hagyta aludni.
Mikor a csúf béka ezt is követelte,
A szép királyleány — jajj, hogy is tehetett —
Hirtelen haraggal a békát felkapta
S egy nagyot lóbálva, jól a falhoz csapta.
Hát, Uram Teremtőm! Láttatok ily csodát?
Nagy dörgés rázta meg az aranyos szobát
S a szép királylány majd bálvánnyá váltott;
Csúnya béka helyett szép királyfi állt ott.
Sudárszép alakját mélyen meghajította
A királylány előtt s e szavakat mondta:
«Soh se félj én tőlem szépséges királylány!
Tátkozott egyszer egy gonosz boszorkány,
Hogy deli alakom csúf békává váljon.
Kút fenekén éljek s mindenki utáljon,
De te megváltottál, fogadd el hát érle
Életemet és hű szívemet cserébe.»

Tetszett a leánynak ez a kedves beszéd
És a királyfiról le se vette szemét.
Mi tagadás? Ő is menten megszerette
S véle magát mindjárt el is jegyeztette.
...Mit csűrjem-csavarjam tovább is a dolgot?
Egy pár lett belőlük. És olyan boldogok,
Hogy a boldogságtól tán még ma is élnek,
Senkivel e földön, bizony, nem cserélnék...

Tóth Ibolya

Karcsi, a „vigyázó”

Karcsinak de nagy a rangja!
 No, de van is hozzá hangja, —
 Úgy kiabál, mint a vércse, —
 Nincsen, akit meg ne értesel!
 Azt kiáltja: — Csendet kérek,
 Mert mindjárt megesz a mérég,
 Ha Palkó még izeg-mozog!...
 Hopp! Egy almát elkobozok,
 Óra alatt enni tilos!...
 Jujjj! Hol zörög a papiros?!...
 Pista, komám! Ne játssz, mondom,
 Mert felírta! Rontom-bontom!...
 Kettéosztja, lám, a táblát, —
 És, — aki a szitán állat, —
 Az tudhatja, ez mit jelent!
 No, lesz-e rend?! No, lesz-e csend?!
 Címül trja: Jók és Rosszak.
 Imris szerint: ülni rossz csak,
 De ugrálni, csuda remek!
 No, gyűlnek is a «rossz» nevek!
 Jók közé meg azt trja fel,
 Aki jutalmat érdemel,
 Mert a keze karbatéve, —
 Úgy ül, mint a kötött kéve, —
 Úgy ül, akár a kőszobor, —
 Vagy sziklán a csipkebokort!
 De olyan is elfordul,
 Hogy amikor Karcsi fordul
 És, amíg a táblára ír,
 — Háta mögött sir egy radtr!
 Padok nyögnek, nyikorognak!
 Kik kopognak? Mik kopognak?
 Szállnak papírgalacsinok!
 Az osztályban kacsa csipog!
 Kutya ugat, macska nyávog!
 Boci béget, varjú károg!
 Karcsi sebtén visszatekint, —
 S lám, haldólos csend van megint!
 Ha elfordul, kuncogás van
 Azon menten a nyomában!
 Ha visszanéz, — mindenki jó!
 Nohát, ez már kemény dió!
 Karcsi már a haját tépi,
 Hangját rekedtre beszéli,
 Mire tantító úr betér.
 A tábla már egy csatátér!
 Össze-vissza trva, húzva...
 Karcsi magát jól kihúzza,
 Úgy jelenít az esetét:

— Vigyáztam, ahogy lehetett,
 De ha hátat fordítottam,
 Akárhogy is ordítottam,
 Mind lármázott! Egyik jobban,
 Mint a másik! Mind becaptak, —
 Remélem, hogy jól kikapnak!
 Tantító úr ám csak nevet:
 — Meghúzom a te füledet,
 Karcsi, mert te úgy vigyázol,
 Hogy legjobban te lármázol!
 Máskor mesét olvass nekik,
 S meglásd, egy se vetemedik
 Nyávogásra, cincogásra —
 Úgy figyel az olvasásra!
 Tedd el máskor a zord krétát
 S hozd el a «Gyermekbokrétát»,
 Abból olvass egy szép mesét!
 S karba teszi mind a kezét!
 Pad se pissen, láb se moccan, —
 Így vigyázhatsz a legjobban! —

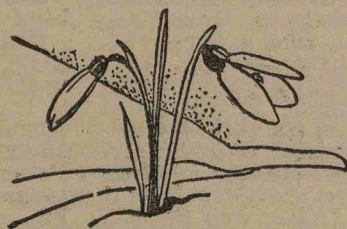
Hóvirág

Nincs még rügy és nincs levél
 a bús, téli erdőn
 s már nyílik a hóvirág
 szelíden, esengőn.

Kidugta halk szirmait
 a fehér hó alól
 és mint ezüst, csöpp harang,
 olyan szépen dalol.

Azt dalolja: «Csingiling,
 nem kell soká várni,
 megérkezik a tavasz,
 a tündérkirályfi.

Megérkezik a tavasz
 arany napsugárral
 s végigharsan az erdőn
 a zengő madárdal.»

A kamrakulcs (Bábjáték kicsinyeknek)

Szereplők: *Anya, Peti.*
Kellékek: Kules, egy legfőljebb arasznyi csizma, dobozok, kefe, kutyahang, cicahang, burgonyák, hagymák.

Anya: Peti! Petike! Petike fiacskám! (*Peti nagykésőre jön.*) Ejnye, ejnye, miért jössz ilyen lassan, későre? Pedig megígérted, hogy engedelmes kisfiúcska leszel.

Peti: Engedelmes leszek.

Anya: Nahát akkor ugorj gyorsan!

Peti (*roppant gyorsan, vesszettül ugrál.*)

Anya: Jajajáj, hát veled mi van, mit csinálsz?

Peti: Anyukám azt mondta, hogy ugorjak gyorsan, és én engedelmes kisfiú vagyok. (*Tovább ugrál.*)

Anya: Elég! Hová nézel? Itt legyen a szemed!

Peti (*odányomja a szemét.*)

Anya: Jajajáj, mit csinálsz? **Peti:** Édesanyám azt mondta, hogy ott legyen a szemem, hát odatettem a szememet!

Anya: No látom, nagyon engedelmes kisfiú vagy. Akkor hát bátran elmegyek kisé hazulról, azalatt azonban rendszeren tanul aleckét, és ne nyulj semmihez, ne kotorássz, megértetted? A csizmádat pedig takarítsd ki azalatt!

Peti: Meg! (*Anya elmegy.*) Ujujujú, elment anyukám, és én egyedül vagyok! Azt parancsolta, hogy ne nyuljak semmihez, hát én a semmihez nem is fogok nyulni, csak egyebekhez! Kotorászni nem szabad, azért hát csak kutatni fogok. Nagyon szeretek kutatni, ti is szerettek? Nagyon szeretek érdekes dolgokat felfedezni, ti is? Kár, hogy Kolumbusz Kristóf már felfedezte Amerikát, mert én felfedezném. Kivált a kamrában szeretek fölfedező útra indulni. Ejeje, látom, a kamra kulcsát anyukám itthon felejtette, gyerünk csak! De nem árultok el? Ne tegyétek, mert az árulkodás csunya bűn! Aztán, ha valamit fölfedezek, Amerikát vagy egyebet ott a kamrában, tinektek is adok belőle! (*Kinyitja a kamrát, bemegy, hangja hallatszik.*) Jaj be gyönyörű dolgok vannak idebenn! Na ez például nem kell! (*Burgonyaszemeket dobát ki.*) Ez sem kell! (*Hagymafejeket dobát ki.*) Tyű, be érdekes szép lekvárt találtam! (*Kihoz egy dobozt.*) Mit gondoltok, meg fogom-e

ezt kóstolni? (*Meg!*) Milyen okosok vagytok, hogy kitaláltátok! (*Kóstolgatja.*) Nagyon érdekes íze van, ilyet még so-hase ettem! (*Kóstolgatja, öszszemázolja magát vele.*) No ki szeretne még ebből? Ferkó, gyere ide, adok neked is belőle. (*A közönségből egy fiúcskát odahív és az arcára sárga cipőpasztát ken.*) No nem mondhatjátok, hogy nincs jó szívem. Gyere ide te is, Gyurka! (*Másik fiúcska a közönségből.*) Kóstold meg te is! No, most már nem is árulhattok el, mert ti is nyalakodtatok belőle! Nocsak kutassunk tovább, azt hiszem, a híres fölfedezők és kutatók mind így kezdtek! (*Bemegy oldalt újra a kamrába. Hangja belülről.*) Nagyszerű, megtaláltam a cipőkenőcsöt, az éppen jó lesz a csizmához! (*Kijön, a dobozból keni a csizmát, majd kefével keféli, dalol is hozzá.*) Édesanyám, ha bejön, édesanyám, ha bejön... Nem, ezt mégsem énekelem, mert éppen attól félek, hogy mi lesz, édesanyám, ha bejön... Inkább azt énekelem, hogy: Megy a gőzös, megy a gőzös Kanizsára... Énekeljétek ti is, mert csak úgy lehet a csizmát jól kefélni jó útemre! Megálljunk, osszuk be a munkát: ti énekeljétek, én meg kefélek! (*Közönség énekel, Peti meg buzgón keféli.*) No elég, most megyek és felhúrom a csizmát a konyhaszéken! (*Kimegy, ugatás és nyávogás hallatszik. Peti hangja.*) Kuss! Sicc! Takarodjatok! Jaj, jaj, ne nyaljátok, ne nyalogassátok a csizmámat! Jajajáj, hagyjatok, hagyjatok! Jajaj! (*Ugatás és nyávogás.*) Jajaj, muszáj hát levetn! Nesztek hát, nyaljátok, nol! (*Bejön a szinre.*) Én nem tudom mi van a cicával, meg a kutyussal, hogy mind a csizmámat nyalják!

Anya (*hangja*): Peti, Petikém! Jövék már!

Peti: Jajaj, édesanyám, ha bejön, édesanyám ha bejön, nyakonvág! Jaj, még a leckét se tanultam meg... (*Hadarva.*) Anyám tyúkjá, írta Petőfi... Hogy is hívják? Sándor, igen. Petőfi Sándor... Ej, mi a kő tyúkanyó kend, a kamrába lakik és a ládára is föl száll... Jaj, hogy is van további!

Anya (*bejön*): Petikém, mért fordulsz el? Gyere hamar! Ugorj már! (*Peti ugrál.*) Na ugorj, vigyázzba állj! Hát teveled mi van? Csupa maszatosság a szád! Hiszen te benn jártál a kamrában!

Peti (*reszket, zavartan hadarva*): Jaj, Kolumbusz...

Anya: Valld be, mit tettél?

Peti (*pitereggve*): Nyalakodtam. De kifényesítettem a csizmámat is!

Anya (*benéz a kamrába*): Óh te szerencsétlen! Hiszen te öszszetévészttetted a dobozokat! Hiszen te az édesapa bajuszkenőcséből nyalakodtál!

Peti: Jajajáj, most már bajusz nő a nyelvemen, meg a gyomromban! Jajajáj, már érzem is, hogy a bajusz hegye szúrja a gyomromat, jajajáj, kunkorodik a bajusz a gyomromban! Jajaj, hamar elnyelek utána egy bajuszkefét is, hogy elsimítsa, mert kunkorodik, kunkorodik! Jajaj!

Anya: Nem azt, hanem ezt a ricinust ni, na hamar! (*Peti undorral kortyogatja.*) De mit látok, hiszen a finom kenőmájas is hiányzik! Abból is nyalakodtál!

Peti: Azt nem én nyaltam, hanem a kutyus, meg a cica!

Anya: Hogyan juthattak hozzá, a kutyus, meg a cica?

Peti: A csizmámról nyalták le!

Anya: Hogyan került a kenőmájas a csizmára?

Peti: Rákentem, azt hittem, hogy csizmakenőcs. Eltévesztettem! De a kutyus meg a cicus nem tévesztette el! Ók le nyalták!

Anya: Igen, nekik is több eszik van, mint neked. No ezért térdelpelja sorokba! (*Peti letérdel.*) Éa most mondd fel a leckét! Mondd az egyszerűet!

Peti (*szepegve*): Egyszerű, írta Petőfi...

Anya: Nem tudod! Mondd fel az Anyám tyúkjá-t!

Peti: Anyám tyúkjá, az huszonöt, nem, az harminóhat!

Anya: Nem fiacskám, nem huszonötöt kapsz, csak tizenkettőt ezzel a vesszővel. Hogy el ne tévesszük, hát számoljuk mindnyájan. (*A közönséggel együtt számlálják a 12 vesszőtést. Peti mindenkire sivalkodik.*) Kell talán nektek is belőle? No majd megmondom édesanyátoknak, hogy nektek meg 25-öt adjon, ha engedelmem nélkül kotorásztok a kamrában!

B. Czeke Vilma: *A lyukas mogyoró*

Réges régen, messze a hegyek között, egy szegény kis faluban élt egyszer egy szegény kis fiú, Pistikének hívták. Ez a Pistike egy reggel megmentett a cica szájából egy fehér egérkét.

Az egérke erre honnan, honnan nem, egy lyukas mogyorót kapart elő és letette Pistike elé a földre.

— Fogadd el hálám jeléül ezt a legnagyobb kincsemet! — mondta neki, azzal eltűnt.

Pistike pedig csodálkozva vette észre, hogy a lyukas mogyoró elkezdett magától gurulni előtte, amint fel akarta venni. Pistike utána. A mogyoró azonban mind gyorsabban gurult. Már az utcára fordult ki és ott gurult tovább, Pistike is szaladt a nyomában. De sehogyan sem tudta utólnérni.

Itt is, ott is találkozott gyermekekkel, akik utána eredtek. Mire kiértek a faluból, már mind együtt voltak Pisti pajtásai.

A lyukas mogyoró azonban csak nem állt meg, hanem gurult tovább a hegynek felfelé is, be a rengeteg erdőbe. Az erdő közepén azután egy hatalmas fa alatt úgy eltűnt, mintha a föld elnyelte volna.

— Hová tűnt? Hová tűnt? — kiáltott Pistike kétségbeesetten.

— Micsoda? — kérdezték a gyerekek.

— Mi? Hát a lyukas mogyoró, amit idáig kergettünk — felelte Pistike.

A gyerekek csodálkozóan néztek össze egy pillanatra, majd elkezdtek kacagni jóízűen. — Hihih... Hih... — hangzott egy véonyha, csúfolódó nevetés is a közelből.

Pistike mérges lett. Ki csúfolódik velem? Odaugrott és egy nagyszakállu, ficánkoló törpét rántott elő a közeli bokorból.

— Megvagy! Bizonyára te voltál a tolvaj!

A kis törpe hiába esküdözött, hogy jai, szímet se látta ő a lyukas mogyorónak! Pistike nem hitt neki, mert sokat hallott már a törpék csalafintaságáról.

— Hát akkor megkötözünk és el nem eresztünk addig, míg a lyukas mogyorót meg nem találjuk — szolt és intett társainak.

A kis törpe erre mégis bevallotta, hogy látta a lyukas mogyorót, amint begurult ide a fa alá egy lyukba.

— Csakhogy az a lyuk mélyen a föld alá, a törpék országába vezet — mesélte a törpe a gyerekeknek. — A törpék pedig, most, hogy végre megkaparinthatták, nem egykönnyen fogják nektek visszaadni ezt a kincset.

— Majd meglátjuk! — felelte bátran Pistike. És megparancsolta a törpének, hogy vezesse el őt azonnal a törpék országába.

— Én is veled megyek! Én is! Én is! — kiáltottak a többiek.

— Jól van, — felelte a törpe Pistikének — csak eresszed el a galléromat, mert én mozdulni sem tudok.

Pistike erre csak a törpe sapkáját vette el, mert jól tudta, hogy a törpéket így lehet legkönnyebben ártalmatlanná tenni.

— Íme, itt van a bejárat a törpék országába — mutatott a törpe egy babszemnyi kis lyukra a nagy fa tövében.

A kis fiúk csodálkozóan nézték, a törpe azonban így folytatta:

— Szerencsétek van, mert tudjátok meg, hogy én vagyok Bibircsók, a varázsló törpe. Ha akárjátok úgy elvarázsoljak benneteket, hogy kényelmesen sétálhattok le ezen a kis lyukon. Csak húnnyátok be jól a szemeteket.

A gyerekek szófogadtak, a törpe pedig elmondta a varázsszavakat. Eközben azonban a sapkáját is ügyesen kilopta Pistike kezéből és mire a kis fiúk kinyitották szemüket, már el is tűnt előlük a picinyke lyukban.

A kisfiúk meg csak ámultak, bámultak: az a babszemnyi kis lyuk most valóságos barlangnak tűnt fel előttük. Bibircsók még a a babszemnél is kisebbekre varázsolta őket. Pistike tért magához legelőször.

— Utána megyünk Bibircsókna! — adta ki a jelszót. Azzal már be is lépett a babszemnyi kis lyukba társaival együtt.

Mentek, mentek lefelé a hosszú, szűk folyosón, rettentő sötétben mélyen a föld alá. Egyszer csak valami kékes fény derengett eléjük messziről. A barlang itt már egyre szélesedett és Pistikéék végül is fényesen kivilágított hatalmas terem előtt találták magukat. Hát csak meglátják itt Bibircsókat, amint törpe társai között ülve, éppen azt meséli el nekik, hogyan járt túl a kisfiúk eszén.

— No, megálljatok! — kiáltotta erre mérgesen Pistike és Bibircsókhoz futott, hogy jól elnászpángolja. Igen ám! Csakhogy a törpék azonnal rávetették magukat Pistikére és végül is mindannyiukat jól összekötözték, majd egy sötét terembe cipelték.

— Hihih! — nevettek csúfolódva, miközben rájuk zárták a nehéz tölgyfaajtót. A kisfiúk pedig a sötét teremben magukra maradva, sírtak, ríttak, míg csak az álom el nem nyomta őket.

Egyedül Pistike maradt még ébren és azon törte fejét, hogyan szabadulhatnának meg innen a törpék fogságából.

Egyszer csak valami ismerős cincogásra lett figyelmes. Az a kis fehér egérke, akitől a lyukas mogyorót kapta, bújt elő a falból. Két szeme mint két égő lámpás világitott a sötétben.

— Nem kis munka volt ebben a kemény falban ekkora lyukat fúrni! — mondta Pistikének és első dolga volt, hogy kezéről, lábáról lerágja a vastag köteleket. Majd az alvó kisfiúkat is szabaddá tette és elmesélte nekik, hogy mi járatban van.

A törpék annak öröme, hogy a lyukas mogyorót sikerült megkaparintaniuk, nagy la-

komát csaptak és a sok erős bortól, amit megittak, mély álomba merültek.

— Itt a jó alkalom, — szölt a kis egérke — hogy a törpék sapkáját megszerezhesdtek. Ezzel együtt hatalmat is nyertek fölöttük és nemcsak a lyukas mogyoró lesz ismét a tiétek, hanem az a sok kincs is, amit itt maguknak összeharácsoltak.

Ezután az egérke visszavezette őket a falbafúrt lyukon át a fényes, nagy terembe.

A törpék itt egymás mellett ülve, az étellel, itallal megrakott asztalra borulva, aludtak. A kislány a kis egér tanácsát megfogadva, egy-kettőre lekapták a sapkát a fejükről és a maguk fejébe nyomták. Pistikének azonban már nehezebb volt a dolga. Ő ugyanis Bibircsókot szemelte ki magának, az a ravasz törpe pedig mindig csak a félizemére aludt. Így most is, mielőtt Pistike még hozzáérhetett volna, magához tért és nagyot kiáltva, rávetette magát. Pistike, bár Bibircsók egy fejjel volt nagyobb nálánál, mégis erősebb volt. Így végül is sikerült Bibircsókot a földre tepernie és a sapkáját is elvehette tőle.

No, lett erre nagy ijedelem a törpék között. Nem győztek fogadkozni a kislánynak, hogy örökre hűséges szolgálkává lesznek, csak ne bántsák őket. Hozták is mindjárt a finomabbnál finomabb ételeket eléjük. Pistike azonban még mielőtt bármihez nyúlt volna, előbb a lyukas mogyorót kérte vissza.

Gyönyörű aranyládika volt ott a terem közepén, abból vette elő Bibircsók a lyukas mogyorót. Bizony nagyobb volt ez most, mint a Pistike feje. És abban a pillanatban, amikor Pistike a kezébe vette, a lyukas mogyoró csillogó, ragyogó gyémánttá változott! A törpék híres gyémántja volt ez, amiről odahaza Pistikének is annyit mesélgettek.

Amikor a kislány jóllaktak kedvére, a törpék elvezették őket a földalatti birodalom kincses kamráiba.

— Ez mind a tiétek — mutatott Bibircsók a nagy, halom aranya, ezüstre. — De csak itt, a föld alatt szabad játszaniotok vele.

A kislánynak erre egyszeriben oda lett a kedvük. Mit ér minden kincse a világnak, mit ér a sok finom étel-ital és gazdagság, hogyha szüleiknek, testvéreiknek, meg szegény embertársaiknak nem adhatnak belőle!

Így azután szomorúan tértek pihenőre a hatalmas, nagy hálóteremben, ahol a törpék puha, fehér ágat vetettek számukra. A törpék sapkája most is a fejükön volt, a törpék gyémántja is ott világított Pistike ágya mellett, mégis egyre csak haza gondoltak.

— Cin-cin... cin-cin... — hallatszott ismét az ismerős cincogás. A kis egérke tűnt eléjük megint.

— Jaj, de jó, hogy itt vagy! — szóltak könnyörögve a kislánynak. — Nem kell nekünk semmi itt a törpék országában, csak mehessünk már haza jó szüleinkhez!

— Odaadom szívesen a törpék gyémántját is, — mondta Pistike.

Még ezt jóformán ki sem mondották, a kis fehér egérke egy csudaszép tündérré változott és így szólt a gyermekekhez:

— Megváltottatok ezzel a kívánsággal! Én ugyanis a Bányatündér vagyok és Bibircsók varázsolt el, hogy gyönyörű gyémántomat elvehesse tőlem. Am a gyémánt hűséges volt hozzám és lyukas mogyoróvá változva, követett engem, hogy a kapcsi törpék elől elrejtthessem. Most azonban, hogy a törpéket sikerült legyőznötök helyettem s ráadásul még a gyémántról is lemondotok, sok-sok százéves bolyongásom után végre visszanyerhettem ismét régi alakomat s megint én parancsolok itt a földalatti kincsek országában.

A tündér most hármát tapsolt, mire a törpék is mind köréje gyűltek és könnyörögve kértek tőle bocsánatot, megígérve, hogy ezután hű szolgálai lesznek.

— Jól van, megbocsájtok — felelte Bányatündér. — E földalatti kincsek fölött azonban nem rendelkeztek többé, hanem gondotk lesz rá, hogy a szegény, dolgozó embereknek is részükhöz lehessen bennük.

Azzal a jó tündér sorra a kislányhoz lépett, megcsókolta őket, majd levette fejükről a törpesapkát és visszaadta ismét régi gazdáiknak. A törpék nem győztek hálálkodni érte. A kislány a tündér csókjától azonnal mélységes álomba merültek. Csak Pistike, aki utolsónak maradt, emlékezett reá, hogy a jó tündér valamit a kezébe nyomott és ezt súgta a fülébe:

— Maradjon tiéd az én szerető szívem ajándéka, amit lyukas mogyoró képében is úgy megbecsültél!

De ezután Pistike is nyomban álomba merült.

... Késő éjszaka volt már, amikor a megremült szülők, miután az egész falut összehakeresték már eltűnt gyermekeikért, végül lámpásokkal indultak el a rengeteg erdőbe, hogy keressék őket. Egy nagy fa tövében azután meg is találták valamennyit. Ott aludtak sorban egymás mellett. Szépen karjukra vették és hazavitték őket. Csodálatosan mély álmukból azonban a gyermekek nem ébredtek fel, csak másnap reggel, amikor a nap már jó magasan járt az égen. Elmesélték ekkor, hogy mi történt velük. A szülők eleinte csak álomnak hitték az egészet.

Pistiké azonban, amikor felébredt is ott szorongatta kezében a jó tündér ajándékát, a lyukas mogyorót...

Lassacskán azután a szegény falucska lakói mégis csak fentolóra vették, amit a gyermekek a földalatti kincsekről meséltek és a nagy fa alatt le is ástak jó mélyen a földbe.

Csakhamar aranya, ezüstre akadtak és nemsokára gazdag bányá, majd bányaváros épült a szegény kis falucska helyén: az ősi Selmezbánya.

Pistikék is jómódú emberekké lettek. A lyukas mogyorót azonban csalládi ereklüként őrizgették, a róla szóló csodálatos történetet pedig unokáról unokára szállva, tovább mesélgették.

A növénytermelés rendje terén van még nagy rendszertelenség és okszerűtlenség. Nézzük a ház melletti kis kertet! Minden van benne, kezdve a tulipántól a csalánig. Össze-vissza. Nincs annak a kis helynek művészi érzelmet fejlesztő formája. Az ágyások minden határozott forma és beosztás nélkül szanaszét helyezkednek el. Itt egynyáriak, ott évelők. Itt alacsony, ott magas növények. Sokszor éppen az utóbbiak elfedik a szemlélő elől a kisebbeket, vagy még el is árnyékolják azokat. A magas lekonyul, mert hiányzik mellőle a támaszték, a karó. Vagy ha van is, izléstelen, törött füzág, hasított fenyőléc. Az utak

sárosak, nincs pázsizzegély, vagy más gyepszőnyeget adó növényzet. Gyümölcsfa és cserje nyír-, nyár, berkenye, akác és fűz foglalja el azt a talpalattnyi helyet is, nehogy az árnyékában szerényen meghuzódó virág napsugárban fürdőhessen. Milyen a kerítés, a kapu? Minden, minden forma, szín és összhang dolgában sok kívánnivalót hogy maga után, hogy a munkában megfáradt ember ott jól érezze magát. De jövő számunkban azt is elmondjuk, hogy a nagy kertet hogyan használjuk föl növénytermelésre.

Koncz Lajos.

Megbízható helyről szerezzük be az oltóvesszőket!

Az oltóvesszőket legjobb, ha magunk szedjük olyan fáról, amelyet ismerünk és tudjuk, hogy mennyiségileg és minőségileg kifogástalanul terem. Oltóvesszőnek megfelel az egy éves, jól beérett vessző. A leszedett oltóvesszőket fajonként és fajtánként kötegekbe rakjuk és felhasználásig sötét, fagymentes helyen elvermeljük. Az oltást akkor végezzük, amikor az alany nedvkeringése megindult. A siker előfeltétele, hogy ugyanekkor az oltóvessző nedvkeringése nyugalmi állapotban legyen, tehát ezért kell az oltóvesszőket sötét, hűvös helyen raktározni. A nyugalmi állapotban lévő oltócsap és a nedvkeringésben lévő alany biztosítékai annak, hogy az oltás sikerült.

Új módszer a pulykanévelésben

A pulykatenyésztéstől a legtöbbször az riasztja vissza az embereket, hogy a korán keltetett pulykafiak között nagy szokott lenni az elhullás. Egy német tenyésztő azt ajánlja, hogy a pulyka keltetését úgy kell intézni, hogy a pulyka csibék június hónapra keljenek ki. Ekkor elegendő mennyiségű zöltség áll rendelkezésükre és

nem szenvednek sokat az időjárás viszontagságai következtében.

A németországi tapasztalatok szerint a késői keltetésből keltetés fiatalpulyka pusztul el. Viszont rendes tartás mellett karácsonyra a fiatal pulykák már darabonként hét-nyolc kilót nyomnak és így kitűnően értékesíthetők. Mindenesetre ajánljuk pulykatenyésztéssel foglalkozó olvasóinknak, hogy kísérjék meg a pulyka kései keltetését.

Tavaszi nagytakarítás a baromfiólakban!

A legfontosabb tavaszi munkák közé kell sorolnunk a baromfiólak tavaszi kitakarítását. Különösen nagyjelentőségű az ólak tavaszi takarítása és kimeszelése azért, mert télen át nagyon sok betegséget okozó csirra telepszik meg az ólakban. Minthogy télen a napfény gyenge, a csirák nem pusztulnak el és tavasszal járványok kiindulási pontjává válhatnak.

Különösen fontos a gondos tisztogatás azért, mert rövidesen itt van a keltetés ideje. A tisztátalan baromfiól kikelt csirkékre nézve nagy veszedelmet jelent. A baromfiólaban lévő piszokban nagyon sok olyan betegség okozó csirra van, ame-

lyek a csirkék körében tömeges elhullást okozhatnak. A nagy tavaszi tisztogatás tehát hivatva van arra, hogy biztosítsa a sikeres keltetést és a csirkék baj és kár nélküli felnevelését. Ha a tisztogatás alkalmával fertőtlenítést is végzünk, munkánk annál jobb és tökéletesebb lesz!

A budapesti mezőgazdasági kiállítás csoportos látogatóinak elszállásolása.

Az országos mezőgazdasági kiállítást minden évben tömegesen keresik fel vidékről és a szomszédos államokból tanulmányi csoportok. Ezeknek elszállásolása érdekében a rendezőbizottság ez évben is érintkezésbe lépett Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatalával. Az idegenforgalmi hivatal készséggel vállalta a kiállítás látogatóinak pályaudvari kirendeltségei útján való fogadását és olcsó csoportos elszállásolását. Vidéki iskolák, gazdasági akadémiák, szakiskolák és tanfolyamok tanulmányi útjából álló csoportoknak elszállásolására diákszállókban van hely biztosítva. A diákszállókban igényelt helyek biztosítására vonatkozóan a bejelentéseket legkésőbb március 10-ig kell az Idegenforgalmi Hivatalnak megküldeni.

A szállás a diákszállókban naponta és személyenként 40 fillérbe kerül, ezenkívül személyenként a tartózkodás egész tartamára 60 fillér mosatási díj fizetendő.

Nagyobbszámu, felnőttekből álló csoportoknak szállásigényüket legkésőbb március 1-ig kell bejelenteniük az Idegenforgalmi Hivatalnál (Budapest, V., Deák Ferenc-utca 2. sz., interurbán telefon: 18-12-13), mert elhelyezésük csak az esetben biztosítható.

A Magyar Kivándorlókat és Visszavándorlókat Védő Irodának a Keleti pályaudvar melletti otthonában (Budapest, VIII., Fiumei-ut 4.) ugyancsak kaphatnak csoportok és egyesek is éjjeli elszállásolást napi egy pengőtől kezdve. Az irodának érkezést március hó 10-ig kell jelezni.

Az így elhelyezett gazdacsoportok részére az Idegenforgalmi Hivatal útján kedvezményes étkezési lehetőségekről is gondoskodott a kiállítás rendezősege.

Akik lakásigényüket előzetesen be nem jelentették, az Idegenforgalmi Hivatal pályaudvari kirendeltségei útján nyerhetnek szállodákban vagy magánlakásokban elhelyezést.

Németország nagymennyiségű aszaltszilvát vásárolt Romániában.

Konstancából két német teherhajó 35 millió lej értékű aszalt szilvával indult utnak Németország felé. Az aszalt szilvát Németországban nemcsak eredeti állapotában fogják felhasználni, hanem sokféle célra feldolgozzák. A németek ízeket, üdítő italokat és gyógyszereket készítenek az aszalt szilvából.

Nagyon sok buza vár még kivitelre!

A hivatalos kimutatások szerint még 150 vasuti kocsirakományt kitevő buza vár kivitelre. A kormány minden intézkedést megtett, hogy elősegítse a buza kivitelét.

Franciaország petróleumot vásárol Romániától.

A Párisban folyó román-francia kereskedelmi tárgyalások során megállapodtak abban, hogy Franciaország 40 ezer vágon petróleumot és petróleumterméket vásárol Romániától.

Állatárak Szamosujváron.

Fejőstehén kisborjuval darabonként 7—8 ezer lej. Igás ökör páronként 14—16 ezer lej. Hi-

zott ökör 16, növendék marha 18—20, hizott sertés 25 lej ársúlyban kilónként. Sovány sertés darabonként 800—1000, választott malac 280, bárány 280—300 lej darabonként.

Igásló 7—10 ezer, kocsiló 14—18 ezer lej páronként.

Terményárak Szamosujváron.

Buza 440, kukorica 320, árpa 440, zab 420, krumpli 300 lej mázsánként.

Réti széna 140, lucernaszéna 140, lóhereszéna 150 lej mázsánként.

Terményárak Kolozsváron.

Buza 460, okukorica 400, u kukorica 376, árpa 405—410, fehérpaszuly 980, lóheremag 2 ezer, lucernamag 5200, répamag 1600 lej mázsánként.

**Ha sikert akar elérni,
hirdessen a
„MAGYAR NÉP”-ben!**

Tisztelt Szőlőtermelők!

Felhívjuk az összes szőlőtenyésztők és gyümölcsfatermelők figyelmét arra, hogy a tavaszi ültetésre mérsékelt árak mellett eladásra boesátunk különböző elsőrendű és egészséges szőlő és gyümölcsfa oltványokat küldünk. Kérésre ingyen árjegyzéket küldünk.

Asociațiunea Viticultorilor
„DIOSIGANA”
Diosig, Jud. Bihor.

Minden magyar jegyezze jól meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

Minerva Biztosító Részvénytársaság

Tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni.

Mulattató

TAVASZI ZSOLTAR.

Mikor a zengő kis pacsirták
Földről a menny felé lebegnek, —
Bár máskor béna, szárnysegett,
Oh, hogy lehet, oh, mint lehet:
Hogy ilyenkor ti, hitlenek,
Nem nő szárnya a lelketeknek?

Mikor élet kél a holt rögből
És rügyek, bimbók fakadoznak —
Bár máskor néma, csüggeteg,
Oh, hogy lehet, oh, mint lehet:
Hogy ilyenkor ti, hitlenek,
Imája nincs az ajkatoknak?

Ki dalt ad a zengő madárnak
S édes vágyat, mely égre húzza;
Ki irgalmát, mely szent, örök,
Széthinti rosszak s jók fölött
S a tar gallyat, a holt röögöt
Életvirággal koszorúzza.

Hatalma jósága előtt
Hogy bünvallón térdre nem hulltok,
Hogy nem mozdul meg szívetek,
Oh, hogy lehet, oh, mint lehet:
Hogy ilyenkor ti, hitlenek,
Hinni Benne meg nem tanultok?

Lampérth Géza.

Repülő marhák.

— No ecsém, láttál-e mán marhákat repülni? — kérdezte Környes gazda az ivóasztalához az imént letelepedett ifjabb Késes Szabó Ferentől.

Az gondolkozott egy darabig, aztán tétován kibökte:

— Repülő marhákat? Nem én! Kend tán látott Esvány bá'?

— Bizon igen, hogy láttam.

— Már megen figurázik.

— Nem én! A tulajdon szememmel láttam.

Erre már Üstökös Nagy Balázs is megszólalt a sarokból:

— Bizomosan úgy értelmözi kigyelmed, hogy pilátát látott.

— Mifenét?

— Pilátát.

— Tán pilótát gondol szomszéd! — javította ki a másik.

— Azt hát! Aki beleül abba a veszett masinába, gurul egyet, oszt' má' fönt is van a levegőben.

Környes István csak a fejét rázta nagy konokul.

— Én marhákat kérdeztem. Repülő marhákat.

— Mán ami azt illeti — vélekedett a bőszavu Üstökös Nagy Balázs — én amondó vagyok, hogy elég nagy marha, aki abba a libegő, billegő, istenkisérte vacakba beleül, ahelyett, hogy a földön járna biztonságosan.

— Mondom, hogy nem olyan repülő marhát értek, hanem valóságosat: négylábut.

— Ökröt!

— Ökröt, meg tehenet. Én azokat láttam repülni, még pedig ötöt eccerre.

Hitetlenkedve néztek össze az atyafiak. Ugyan hogy is lehetne józan ésszel elképzelni, hogy a marhák repülnek, mintha bizony szárnyuk lenne.

— Aztán hol látta ezt a csudát kelmed! — kérdi most gyanakodva az „ecsém“-nek titulált legény.

— Hol? A városban tennap, az országos vásáron.

Környes gazda úgy érezte, hogy most már teljességgel kiélvezte ivócimboráinak ravaszdi módon fölesigázott kíváncsiságát, nem rejtette hát tovább véka alá a nagy titkot, hanem kibökte:

— Hólyagon.

— Hólyagon? Miféle hólyagon? — kérdezték ketten is egyszerre.

— Nem volt a' nagyobb, mint a marha hólyag, akít Baráz, a hentes szokott fityegtetni a bótja fölött cégérül. Csak hát ez a hólyag piros volt.

Késes Szabó Ferenc volt a legfiatalabb az iddogálók közt, az ő feje fogott a leg hamarébb.

— Cifra hólyagot gondol kend, amit a vásárban árusítanak a gyerekeknek.

— Azt.

— Oszt' a' vitte volna a marhákat?

Környes István bölintott:

— Ötöt eccerre.

De erre már Késes Szabó is közelébb csusztatta magát a lócán.

— Egy? Egyetlen egy olyan piros gömböt marhát?

— Igen, egyetlen egy! — hangzott a válasz.

— No, erre mán kíváncsi vagyok, hogy esett?

István gazda nagyot huzott az előtte szomorkodó félmesszelyesből, azután fontoskodó ábrázattal rákezdte:

— Ugy volt a', hogy ott állongok a vásárba', várva a vevőt a két kis borjura, amikor eccerre csak nagy asszonyi sivalkodást hallok. Megfordulok, hát ott sipákol nem messze tőlem egy pirosképű asszonyság, hogy aszongya: „Jézus-Máriám, viszi a szél a marhákat!” — Néztünk rá, azt hittük, meghibbant szegénynek az esze veleje ebbe a nagy melegbe', de csak nem akarta abba hagyni. Egyre azt jajgatta, hogy viszi a szél a marháit.

— Két ökröt, meg három tehenet.

— A szél?

— Aszondta. Hát igaz is, szél volt kíváncsian felül is, csak úgy vágta szemünk közé a kavargó port. Repült is vele minden libegő portéka: nótáskönyvek, pántlikák és egyéb libegő portéka, amiket a szél felkapott a ponyvákrol, de marha az nem volt köztük. Az a szegény asszony pedig csak egyre bizomkodott sirva, hogy de bizony az ő marháit is ott ragadja magával a forgószél. Mutogatott is egyre fölfelé, az égnek. Nagysokára aztán, amikor a porfelhő elvonult, megláttuk az égen azt a piros hólyagot, ott bolygott a fejünk felett ide-oda, hol felugorva a magasba, hol meg lecsapódva, ahogy a szél ereje ráncigálta. Végre is egy szélroham felkapta és elröpítette, hogy rohanvást kisebbedett, majd csak akkorára, mint egy szilvaszem.

— No és a marhák hol voltak? A végibe tán?

— Dehogyan is, fenét! Kérdeztük is az asszonytól, mert mán akkor igen sokan álltunk körülötte, hogy hol látja ő a marhákat? Elsirta aztán a jótéltlélek, hogy azok bizony má' sehol sincsenek, mert eladta az apjuk, jó vásárt is csinált velük, nyolcszáz pengőt kapott értük, nyolc darab ropogós százast. A nagy örömben vettek is a gveröknek, mert az velük

volt, egy olyan képes, festett hólyagot. Az ember meg odaadta az asszonynak a bankókat, hogy kösse a keszkenőbe. Az be is kötötte, de ahelyett, hogy a kebelébe dugta volna, rákötötte a hólyag zsinégének a végére, osztán hogy, hogy nem, addig ugrándozott a gyerek a hólyagért és rángatta a zsinéget, amíg az kicsusszant az asszony kezéből, hajrá, egyenesen fel a levegőbe. Hát így esett. A jószágot árát vitte a szél a hólyaghoz kötözve, azért kiabálta az asszony, hogy viszi a szél a marhákat.

— No és mi lett azután?

— Bizomosan még most is fut utána! — legyintett valaki.

— Dehogyan is! A csöndérek, akik a vásárba' voltak, lóra kaptak és elkezdtek pufogatni a hólyag után, de csak akkor értek célba, mikor az magától elkezdett lefelé ereszkedni. Délután, mikor a borjut hazafelé hajtottam, mondták a vámnál, hogy megfogták a hólyagot a tanyák közt és a pénz is azonmód rajta vót. Egy szóval, a marhák szépen visszarepültek.

— Ez osztán igazi szerencsel!

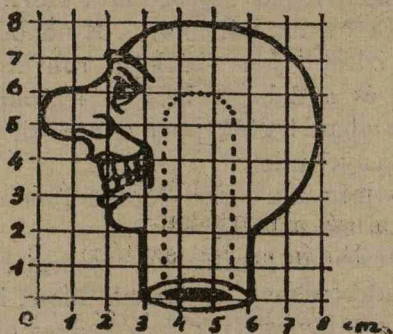
Kozma Béla.

Hogyan állítjuk fel a bábszínházat?

Nemrégiben ismertettük a Ludas Matyi című szindarabnak előadási módját, ahogyan azt egy bábszínházban le kell játszani. A szindarab szövegét a Magyar Népek 1938 évi gyermekmellékletében bárki elolvashatja és betanulhatja. Multkori közleményünk után többen fordultak hozzánk, hogy például egy falusi „bábjátékos” miként készítheti el kis bábszínházát, mellyel aztán a gyermekmellékletben megjelent többi szindarabot is előadhatná?

A bábszínház legfontosabb kellékei a „szereplők”, azaz a bábok. Ezeknek elkészítésére némi ügyesség kell. Elsősorban az, hogy valaki a szükséges fejeket kifaraghassa. A fejeket legjobb juharfából készíteni és pedig 8 centiméteres oldalakkal rendelkező kockából. A kocka egyik oldalának közepébe, mutatoujj vastagságu lyukat furunk. A lyuk mélysége 6 centiméter. Ebbe a lyukba egy fardacsát dugunk, úgy hogy jó szorosan áll.

jön és a lyukból körülbelül 10 centiméternyi rud kiálljon. Így a kockának nyele lesz, amelynél fogva könnyen satuba foghatjuk. A satuba fogott kockából azután előbb kis fűrészszel, majd zsebkéssel és vésővel kifarag-

1. A bábfej váza.

hatjuk a bábfejet. Minden bábfejet úgy kell a kockából kifaraggni, hogy alól nyakban folytatódjék, amelynek közepén halad végig az előbb kifurt lyuk, egészen a bábfej felső részéig, a szemek magasságáig.

A készen levő bábfej méretei körülbelül a következők: Fej magassága nyakkal együtt 8 centi. A fej szélessége fülekkel együtt 8 centi. Orrhegytől tarkóig vastagsága 8 centi. Nyak vastagsága 3 és fél centi. Magassága 2 centi. Nyakban levő lyuk szélessége 2 centi, mélysége 6 centi.

A fejeket úgy faragjuk ki, hogy azok az előadandó darabnak megfeleljenek. Legfontosabbak tehát Ludas Matyinál maga Ludas Matyi, a biró, egy vagy két más férfifej és egy vénasszonyfej, melyet más daraboknál boszorkánynak is felhasználhatunk. Mikor a faragással készen vagyunk, olajfestékkel kifestjük a fejeket.

A bábok másik fontos tartozéka az öltözék. Ennek elkészítése igen könnyű feladat. Csak kevés babarongy kell hozzá, minden-

2. Bábú-ruhák.

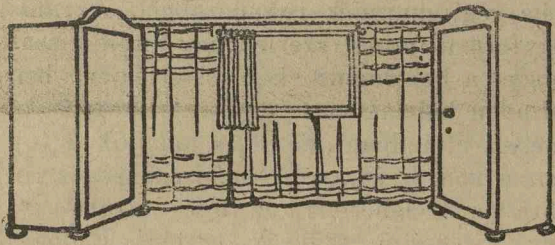
féle régi maradék ruhadarabból. A ruhák egyforma minta szerint úgy kell kiszakítani, hogy a beledugott kéz jól elférjen benne. Minden bábnak van egy ugynevezett ing, melyet állandóan „visel”, s amelyik a fejéhez van szegezve. A többi szükséges ruhát hirtelen fel lehet erre az ingre huzni és gyorsan kicserélni szükség esetén. Különösen szükséges ez Ludas Matyinál „aki” gyakran változtatja öltözékét. A ruhát kitünően egészítik a fejre alkalmazott kalapok, kockák, színes hajszallagok, bohócsapkák, stb. Ezeket kárki könnyen elkészítheti papírrongyból, tetszés szerint. Bizonyos gyakorlatl bárki valóságos mestere lehet a báböltöztetésnek. Ez azért igen fontos feladat, mert a szindarabokat ügyes öltöztetéssel sokkal hatásosabbá lehet tenni.

A bábok ingének méretei: Ruha hosszúsága 25 centi, szélessége hónaljban 20, a vállnál 24 centi. Nyaknál lyukszélesség 5 centi, a lyuket korbahuzott vékony gummi 3 és fél centire huz össze. Vállszélesség 17 centi, ahonnan a karok indulnak ki kissé felfelé irányulva. Hosszuságuk 5, szélességük 4—4 és fél centi.

A fejre alkalmazott kalapokat és szallagokat szintén vékony gummi tartja. Hogy ezek jól tartsanak, a fejet úgy kell faragni, hogy a gumiszallagot fülbe, hajtincsbe, vagy nyakba jól bele lehessen akasztani, és csusszék le róla.

Amikor a bábokat ilyen szépen felöltöttük, elkezdhetjük a színház felépítését.

A színház maga egy egyszerű keret, melyet a szobában fejmagasságban elhelyezhetünk. A keret két oldalától jobbra-balra függönyt akasztunk fel. Alul és felette szintén, úgy hogy csak a kereten lehessen látni. A keret méretei: magasság 30—35 centi, szélesség 50—60 centi. A felső lécnél jobb és baloldali végébe ugynevezett szenesavart csavarunk, egymással szemben. Először a kis függönyt szerelünk, mellyel felvonás közben a keret nyílását eltakarhatjuk. A keret felső lécét úgy készítjük el, hogy azt körülbelül két méter hosszú rudhoz erősíthetjük. A rudnak két végét két szembeállított szekrényre állíthatjuk, s ez tartja a leplező függönyöket, melyeket abroszokból, lepedőből vagy ágyterítőkből állíthatunk össze. A két méteres rudat akár egy hosszú seprűny is helyettesítheti.

3. Bábszínház.

Az így elkészített színház-keret mögött helyezkednek el azok, akik a darabot „lejátsszák”, illetve a bábokkal lejátsszatják. Az előadás alatt feltétlenül szükség van egy öltöztető-segítségre és két játszóra, akik a bábokat a kezükre huzzák. A játszók a báb fejébe dugják mutatóujjukat, míg a báb karjait a hüvelyk és középső ujjak képviselik. Ennek

rajzát láthatjuk a Magyar Nép gyermekmelletében a bábszínházi darabok mellett.

Itt leirtuk azt a módot, ahogyan a legegyszerűbben és legrövidebb idő alatt elkészíthetjük bábszínházunkat. Természetesen mindenki a maga tapasztalata szerint megtoldhatja az itt leirtakat. Különösen sok egyéni ízlést vihet bárki a ruhákba, bábfejekbe és a díszletekbe. A legtöbb egyéni ízlés azonban legfőképpen magában a játékban érvényesülhet.

Ma már külföldön lépten-nyomon találkozunk a bábszínháznak különféle hasznos alkalmazásával tanításban, gyermeknevelésben, szórakozásban, egyaránt. Ideje, hogy nálunk is meghonosodjék ez a kedves olcsó szórakozás.

Dr. Parádi Ferenc,

Apróságok • Adomák

Fényképfelvétel a tenger mélyéről.

Közöltük lapunkban, hogy Piccard tanár, aki a levegő magas rétegeinek meghódítása terén szerzett nagy érdemeket, az a tervvel foglalkozik, hogy buvárgömbben a tenger mélyébe száll alá és kikutatja a tenger mélységeinek rejtelmét. Piccard vállalkozása nagyon merész és veszélyes. Eddig egy amerikai kutató jutott legmélyebbre buvárgömbjével a tengerben. Ez a kutató 900 m. körüli mélységbe szállott alá. A tenger mélységének ilyen módon való kutatása nagyon veszélyes és költséges. Ezért ujabban a németek más módon akarják kutatni a tenger mélységeit. Egy német kutató buvárgömböt szerkesztett, amelyet 3 ezer méter mélységbe lehet lebocsájtani és a gömbben levő gépezet fényképfelvételeket készít a mély tenger állapotáról. A fényképező gömb villamos fényszórókkal van felszerelve, hogy a nagy sötétségben

felvételeket tudjon készíteni. — Önműködő szerkezetek biztosítják a készülék zavartalan működését. A készülék teljesen készen van, lapunk mai számának képei között bemutatjuk olvasóinknak.

Drága virágok.

A történelem feljegyzései szerint 1640 tájékán, amikor a tulipánt a holland kertészek dívatba hozták, a tulipán virág a legdrágább kincsnek számított. A feljegyzések szerint egyetlen tulipánhagymáért 13 ezer arany forintot fizettek. A tulipán ára néhány évtized alatt nagyon megolesult és a kedves, szép virág elterjedt az egész világon.

A növények nevelése és a kertészkedés ma annyira általánossá váltak, hogy ilyen óriási árakat virágokért nem fizetnek. Vannak azonban ma is kertészeti növény-ujdonságok, amelyek még ma is egész vagyonnak számító összegeket érnek. Így például közvetlenül a világháború előtt egy amerikai virág-nemesítő gyönyörű rózsaszínű, többször virágzó szegfűt neme-

litett. Ezért a szegfűért félmillió lejnek megfelelő összeget kaptott. Most néhány lejért árulják a kertészek ennek a drága szegfűnek példányait.

Ma csak a idősebb melegház növényeket fizetik nagyobb áron. Melegházban nevelt délszaki pálmákért és virágzó fáért növénykedvelők ma is tizenreket fizetnek.

Község, ahol tizenkét év ó. nem halt meg senki.

Az olaszországi Bologna közelében van Valdefusa község. Ez a falu arról nevezetes, hogy 1927 óta egyetlen ember se halt meg a községben. Emellett a születések száma rendkívül magas, ezért a község lakossága gyors szaporodásnak indult. A különös község lakói a következő aranszabályokat vallják: reggel kelj korán, mozogj sok a friss levegőn, dolgozzál keményen, igyál jó bort és legyen nagy családot!

Laptulajdonos: Magyar Nép R. T.
Főszerkesztő: Gyallay Domokos.
Felelős szerkesztő és ügyv. igazgató
Dr. Szász Ferenc.

Tanácsadó

L. M. Bouchida. Az ablaküvegre került bordói lé foltjait langyos vízzel lehet lemosni. A foltokat alaposan áztassa meg vízzel és miután jól megáztak, könnyű lesz a foltokat lemosni. Ha nagyjában kivoltotta a foltokat, ajánljuk, hogy papírral alaposan mossa át meg egyszer az ablakot. A levelezőlapján közölt egyéb kiyanságait elintéztük.

G. Z. A paszulyt azért nevezik szegény ember husának, mert nagyon sok fehérje van benne, ami a husnak is főalkotórésze. A paszuly mellett a lencse és a borsó is kitűnő fehérjeforrások. Az

említett főzelékek például szalonna feltéttel, kenyérral és savanyu káposztával eszményi és olcsó táplálékot szolgáltatnak, mert a szervezet egyaránt megtalálja az ilyen ételben a fehérjét, a keményítőt, zsírt, növényi rostot és a vitaminokat. Ha ezt általánosan tudnák az emberek, a táplálkozást sokkal jobbra és olcsóbbá lehetne tenni.

B. I. A krumpli héját minden káros következmény nélkül meg lehet enni. Sőt a krumpli héja nagyon jó hatással van az emésztés lefolyására. Hollandiában például a főtt krumplit héjastól törlik össze és úgy készítik el ételnek. A sült krumplit is el lehet fogyasztani héjastól. Természetesen az olyan krumplit, amely héjastól kerül fogyasztásra, nagyon

jól meg kell mosni. Leghelyesebb a krumplit kéfével alaposan megdörzsölni. A héjával együtt fogyasztott krumpli azért is előnyös, mert közvetlenül a héj alatt tartalmaz a krumpli legtöbb fehérjét és a vitaminok is közvetlenül a héj alatt vannak legnagyobb mennyiségben.

Ifj. H. J. Hosszuaszó és V. Z. Felsősófalva. Mindkettőjüknek hasonló érdeklődésére válaszunkat lapunkban adjuk meg, mert ez közérdekű és mások is hasznát vehetik. Eszerint az önálló iparosok munkásbiztosítási ügye a következőképpen áll: *Ugy az 1933-ik évi, valamint az 1938. évi munkásbiztosító törvény kötelezi az iparrendélyekkel bíró munkaadókat és mestereket is biztosításra.* Ha hátrálékos befizetésük van, úgy azt

Értesültek

a most kezdődő sorsjáték

tervezetén eszközölt fontos javításokról?

LOTERIA DE STAT

A milliók előnyomulása

már az első osztályban kezdődik

a **20** darab **Egymillió** lejes

nyereménnyel a 100.000.— lejen aluli nyeremények szaporítása kielégíti a legigényesebb játékosokat is.

Az első osztály húzása

1939 március 15-én

történik.

26

Állami sorsjáték.

kötelesek leróni, mert a díjakat később kétszeresen kell megfizetni. A leróvás bélyegben a könyvecskébe beragasztva történik és ha ezt elmulasztották, az ellenőröknek jogukban áll jegyzőkönyvet felvenni és kihágási eljárást indítani. A tagsági díjak fizetését csak a 65 éves életkor betöltése, vagy pedig az iparendélyről való lemondás szünteti meg. Egyébként a múlt évi októberi számunkban közölt közlemény nem azt tartalmazta, hogy az új munkásbiztosítási törvény megszünteti a járulékok fizetését, hanem azt, hogy az akkor még törvénytervezetben esetleg szó lesz az önálló iparosok munkásbiztosítási járulékaiknak megszüntetéséről. Ez azonban nem így történt, mert az új törvény is elrendeli a tagdíjak fizetését.

Szerkesztői üzenetek

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

Sz. I. Gyulakuta, T. I. Aradgáj, A. B. Szentkeresztbánya, K. B. Mezőköbölkut, B. J. Gyeróvásárhely, B. B. Esztény.

ELŐFIZETŐINKHEZ!
A könyvnaptárt mindazon előfizetőinkhez elküldtük, akik hátrálékukat befizették. Ezek alól legfeljebb azok kivételek, akik az utóbbi napokban küldték be, vagy fizették ki hátrálékaikat. Igyekeztünk azonban azon, hogy ezen utóbbiak is a legközelebbi napokban hozzá juthassanak naptárjukhoz. Felhívjuk azon hátrálékosaink figyelmét, akik még eddig nem tettek eleget fizetési kötelességüknek, hogy naptárkészletünk még tart és ha rövid időn belül kiegyenlítik tartozásukat, a naptárt feltétlenül elküldjük címükre. Egyébként a hátrálékosokkal ismételtelen közöljük ezen a helyen is, hogy a naptártól függetlenül igyekezzünk rendezni tartozásaikat, mert akik nagyobb hátrálékban vannak, azoknak a lapküldést, minden további felszólítás nélkül, megszüntetjük.

Tudomásunkra jutott, hogy az új házások bejelentésénél olyan esetek is fordultak elő, hogy azokat is bejelentették, akik

évekkel ezelőtt nősültek meg. Természetesen ezeknek a lapot nem indítottuk meg. Tájékoztatás végett közöljük, hogy csak azon új házásokat vehetjük figyelembe, akik az utóbbi negyed év leforgása alatt nősültek meg, míg ha korábban nősültek meg, de a bejelentést annak idején bármely okból kifolyólag elmulasztották, nem vehetjük figyelembe ingyen lapküldés szempontjából.

Felhívás Alsófehér, Bihar, Csík, Szatmár és Torda-aranyos megyei előfizetőinkhez! Közöljük előfizetőinkkel, hogy Kováts Eudre, Tóth Imre, Török István és Vinczeffy Sándor kiküldöttünk a napokban felkeresik az említett megyékben levő hátrálékos előfizetőinket, hogy a hátrálékos díjakat beszedjék. Felkérjük az összes hátrálékosokat, hogy gyűjtésük össze a pénzt és ha kiküldöttünk megjelenik falujokban, nyugta ellenében fizessék ki a hátrálékos összeget. Bihar megyének csak azon járásait keresi fel kiküldöttünk, ahol utóbbi időben még nem volt senki. Uyanek a nagyszalontai és belényesi járások.

T. I. Hatolya. A postatakarékpénztári betétek ügyében semmiféle újabb intézkedés nem történt. A naptárt címére 2-szor is elküldtük.

Cs. J. Krémer és S. P. Zsibó. A Gazdatudományt mindkettőjüknek még a múlt hó folyamán elküldöttük, amit eddig bizonyára meg is kaptak.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: Dr. T. J. Szatmár 150, K. F. Szilágyballa 148 (1938-ra), Cs. F.-né Lugos 150, A. G. Monora 155, M. P. S. Korond 150, Sz. Gy. Nagykágya 150, Magyarberkeszről: K. I. 50 (r. 1939. máj. 1-ig), M. K. 75 (r. 1939. júl. 1-ig) a naptárt mindkettőjüknek elküldtük, Sz. M. Bögöz 150, Cs. A. Genes 150, V. S. Székelyudvarhely 5000, P. I. Felsőbánya 155, E. J. Selymesilosva 50, T. J. Marosvásárhely 150, K. J. Élesd 100, R. Gy. Barcaufalu 155, G-kör Krizba 150, B. P. Kisnégerfalva 150, H-szöv és G. I. Nagyszántó 300, S. L. Sárpaták 150, Sz. L. Telekfalva 150, F. A. Mezőszentgyel 54, K. I. F-é Várkadu 130,

L. S. Gyergyófalfalu 300, V. G. Sárd 150, V. M. Ötvenes 210 (könyvek elküldve), Özv. K. S-né Arad 155, Sch. G. Beszterce 150, F. L. Nagyszántó 155, J. J. Kézdiszászfalu 320 (könyv elküldve), K. B. Nagyszentmiklós 155 és F. G. Gagy 150 lej.

Apróhirdetéseket

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 4 lej. Allástkeresők részére 20 szóval 40 lej. — Előfizetőinknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő. Jelégés leveleket csak a portó beküldése esetén továbbíthatunk. Ugyisintén az érdeklődésekre is csak úgy adunk választ, ha a válasz lev. lapot mellékelte vagy bélyegben küldik be a portóköltséget.

Eladó Sanaieu-ban (Biharsályi) 8 és fél kataszteri hold jókarban levő szántó. Fele búzával, fele lóherével van bevetve. Továbbá 1307 négyszögöles beltelek, lakóházzal, gazdasági épületekkel. Váradról 14 km. műút vezet. Posta: Baia-Félix. Benczúr-dor, főerdőmérnök.

Egy emeletes téglaház kettő együtt eladó. **Gräf Gyula.** Lódeni-Lókod, p. Martinus, Odorheiu.

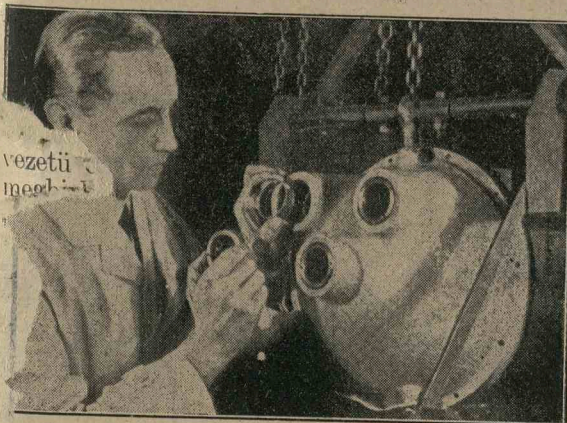
Hirdetmény! Ladamos és mor szebenmegyei községek tárában levő 120 kat. holdas telkek, lakóházzal, gazdasági épületekkel együtt eladatik. Írásbeli ajánlatok az **Unitárius Egyház Jóságfelügyelőségéhez, Cluj-Kolozsvár, Calea Mar. Foch 12.** sz. adandók be 1939. március 15-ig, ahol a hivatalos órák alatt felvilágosítás is nyerhető.

Nősülne 33 éves intelligens, megjelenésű keresztény fiatal ember. Elsőrendű közszükségleti cikkeket gyártó üzem kibővítéséhezománya szükséges. Levelek a „Tavaszi” jellegére kérek a kiadótól.

Minerva Rt. nyomdája Kolozsvár
Socv. Genz. C. VI. A. Bun de imprimat.

Az új magyar miniszterelnök.

Magyarország új miniszterelnöke, gróf Teleki Pál, az Erdélyben fölemelkedett Teleki-családnak Magyarországra telepedett ágából származik. Személyének súlyát, jelentőségét azonban nem az előkelő származás adja meg, hanem nagyértékű munkássága. Gróf Teleki Pál a földrajznak a tudósa. Egy életen át vizsgálta, hogy az egyes ember és a nemzetek milyen életlehetőségek mellett tudnak valamely területet művelés alá fogni és benépesíteni. Nagy tudományának messze földön híre van, még az angolok is megbízták azzal, hogy Azsiában, angol befolyás alatt álló területeken, vitás kérdésekben ítélkezék. Földrajzi és néprajzi ismereteit legutóbb a magyar és csehszlovák határok rendezésénél érvényesítette, ahol a magyar bizottság vezetője volt. A politikai életben többször játszott fontos szerepet, az Imrédy-kormányának is, mint köznevelési miniszter, nagytekintélyű tagja volt.

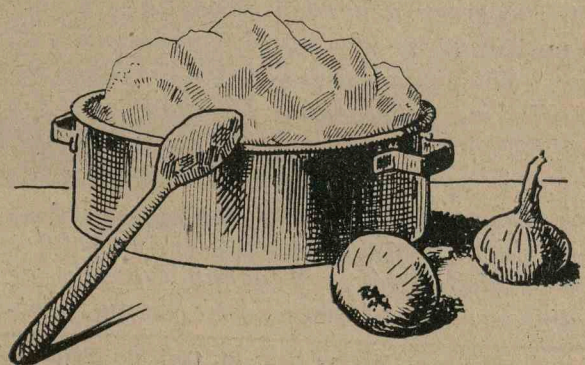
A mély tenger titkai.

Hoffmann, német kutató buvárgömböt szerkesztett, amelyet háromezer méter mélységre akar lebocsájtani. A buvárgömbbe fényképezőkészülék van rejtve, amely a tenger mélységeinek titkait fényképekben fogja megörökíteni. A csodálatos készülékről lapunk mai számának apróságai között adunk érdekes leírást.

Tanuld meg!

Hogyan javítjuk meg az avas zsirt?

Az avas zsirt ismét használhatóvá lehet tenni a következő módon: A zsirt hagymával átsütjük. Közben vigyázunk arra, hogy a zsir ne égjen oda, de alaposan süljön át. Az ilyen módon átsütött zsir kellemetlen, avas ízét elűzi és főzési célokra éppen úgy felhasználható, mint a teljesen kifogástalan minőségű zsir. Az ételeken az avasságnak nyoma sem fog érezni.

Március jó sós szelekkel,
Friss a hajnal, csip a reggel,
De a munkás ős karokban
Álmos erő újra lobban.

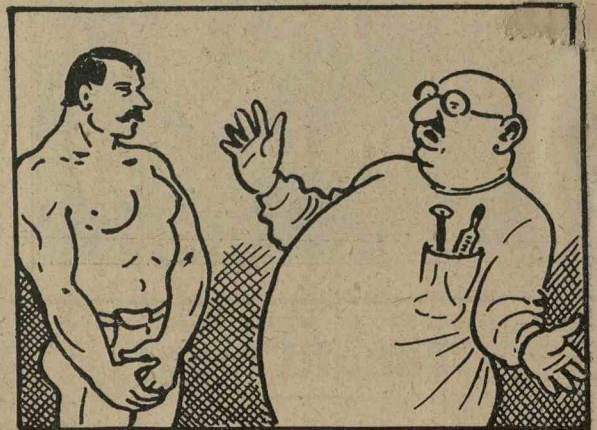
A nyers, savanyu káposzta könnyebben emészthető, mint a főtt!

Nagyon sokan a savanyu káposztából készült főtt ételek élvezete után különböző kellemetlenségeket éreznek. A főtt káposztából készült ételek, mint például a rántott káposzta, töltött káposzta, nagyon gyakran okoznak gyomor-, bélzavarokat és puffadást. Sok embernél a puffadás következtében a rekeszizom annyira nyomja a szívet, hogy szívzavarok is jelentkeznek. Érdekes, hogy ezzel szemben a nyersen élvezett savanyu káposzta rendszeren nem okoz ilyen kellemetlen tüneteket. Ez egyike azoknak az érdekes jelenségeknek, amikor az ételek nyersen könnyebben emészthetők, mint főve.

A könnyebb emészthetőség összefüggésben van azzal, hogy a nyers, savanyu káposztával változatlanul jutnak a szervezetbe a vitaminok. Ez magyarázza, hogy például a gyermekek nagyon szeretik nyersen a hordós káposztát. A főtt káposztában a vitaminok megsemmisülnek. Sőt megsemmisülnek az erjesztő csirák is, amelyeknek a gyomor és bél működésére nézve igen jótékony hatásuk van. A nyers káposztával azonban az erjesztő csirák bejutnak a szervezetbe és a belekben meginduló erjedési folyamatokat szabályozzák. Megakadályozzák az ugynevezett mellékerjedések, vagyis rot-

hadási folyamatok megindulását. Ezáltal nagyon jótékony hatással vannak az emésztésre.

Ajánljuk tehát, hogy azok, akiknek érzékeny gyomruk van, inkább nyersen fogyasszák a savanyu káposztát, mint főzve. Megjegyezzük egyébként, hogy a savanyu káposzta tápláló értéke nagyon kicsi, azonban vitaminjai és az elmondott egyéb anyagai mégis nagyon értékes táplálékká teszik.

— Mondja csak, mi a baja?

— Nem tudom, de ezelőtt olyan étvágyam volt, mint a farkasnak, úgy dolgoztam, mint egy ló, este olyan fáradt voltam, mint egy kutya és úgy aludtam, mint egy medve.

— Akkor miért nem megy inkább állatorvoshoz?